Hiippakunnan yleisiä ohjeita korona-ajan messuihin s. 8

Vakavasti sairaiden ravitsemus s. 12

Jeesuksen Pyhän Sydämen mietiskely s. 20

Merkkivuosia ekumeniassa

s. 6-7

FIDES

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 5 • 12.6.2020

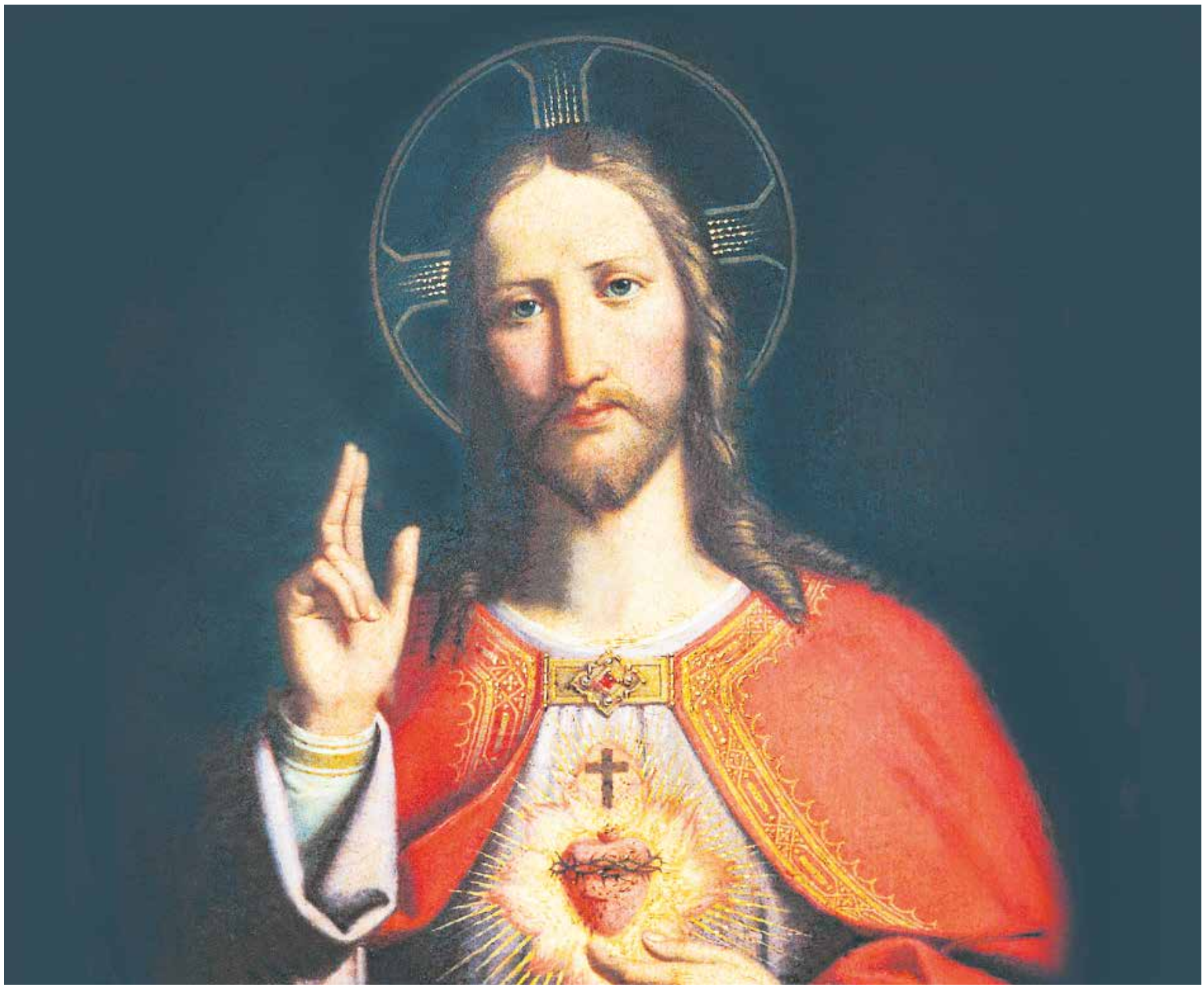

Uutisia • Oremus • Artikkeleita • Lukijoilta • På svenska • Ohjelmat

TOIMITUKSELTA

Pääkirjoitus

Uusi normaali?

Koronakriisi, tai ainakin sen ensimmäinen vaihe, näyttää jo kääntyneen voiton puolelle. Kuolleita, tehohoidossa olevia ja muuten viruksen sairastuttamia on päivä päivältä vähemmän. Suomessa ja muualla toteutetut rajoitukset ja torjuntakeinot ovat purreet hyvin tähän maailmanlaajuiseen epidemiaan. Nähtäväksi jää, millainen on epidemian pelätty seuraava aalto.

Yhteen seikkaan täytyy kiinnittää huomiota. Monissa maissa viranomaiset määräsivät kirkot kokonaan kiinni; kevään koronahuumassa se "tuntui" ymmärrettävältä ja luonnolliselta. Mutta kysymys ei ole pohjimmiltaan aivan niin yksinkertaisesta asiasta. On nimittäin tärkeää miettiä, mitä kaikkea ja mistä kaikesta viranomaiset lopulta voivat tai saavat määrätä suhteessa uskonnon harjoittamiseen? Joissakin maissa kirkot ovat edelleen kiinni, vaikka muunlaisia massatapahtumia voi silti järjestää. On vaikea nähdä, miksi kylläkin erityyppisiä mutta yhtä kaikki jonkinlaisia joukkotapahtumia käsitellään aivan erilaisin periaattein.

Kevään kuluessa kansalaisten elämää rajoitettiin varsin merkittävästi. Suomessakin hallitus puhui "uudesta normaalista". On toivottava, että tämä "uusi normaali" ei ole sitä, että ihmisten elämään puuttuminen, normaalioloissa, jatkuisi koronakriisiä edeltäneitä aikoja laajempana. Tämänkin kriisin aikana ihmiset ovat oppineet tekemään tarvittavia sopeutustoimia hyvin luovalla tavalla ja venymään etätöiden ja etäkoulujen keskellä. Siksi tärkeämpää kuin ylhäältä päin rajoittaminen olisi se, että luotettaisiin ihmisten omaan tahtoon tehdä viisaita valintoja ja toimia järkevästi.

Vaikuttaa siltä, että suuri osa ihmisistä on päättyneenä keväänä löytänyt uuden vaihteen omaan elämäänsä. Usein se on tarkoittanut rauhoittumista, kiireen vähenemistä, keskittymistä omaan perheeseen ja huolta lähimmäisistä. Mukana on ollut myös suru siitä, ettei ole päässyt messuun. Jos "uudella normaalilla" tarkoitetaan tällaista elämänmuutosta, se voidaan varmasti ilolla ottaa vastaan. Muutos, jota povataan, voi olla jotakin positiivista ja omaehtoista, ei sitä tarvitse ulkoapäin tuputtaa. Ei kannettu vesi kaivossa pysy.

M. Tervaportti

Tämän kesän alku on ollut levoton myös muussa mielessä. Yhdysvalloista levinnyt rasisminvastainen liikehdintä on tuonut ihmiset kaduille. Voimme hyvin yhtyä siihen, mitä pyhä isämme Franciscus sanoi yleisaudienssilla 3.6. (s. 3).

Ajankohtaista

Pääsiäisvelvollisuuden täyttämiseen lisää aikaa

Kirkko velvoittaa, että jokainen uskova ensimmäisen kommuunion jälkeen on velvollinen vastaanottamaan eukaristian ainakin kerran vuodessa (kaanon 920§1). Tämä määräys on täytettävä pääsiäisenä (pääsiäisen vigiliasta helluntaihin), paitsi jos se täytetään oikeutetun syyn vuoksi toisena vuoden aikana (kaanon 920§2).

Päätän pidentää koronaviruspandemiasta johtuen pääsiäisvelvollisuuden toteuttamisaikaa Kristuksen, kaikkeuden Kuninkaan juhlapyhään 22. marraskuuta 2020 saakka.

isä Marco Pasinato
Hiippakunnan asiainhoitaja

Köyliön pyhiinvaellus peruuntuu

Perinteinen pyhiinvaellus Köyliöön peruuntuu tänä vuonna koronaepidemian takia.

Den traditionella vallfarten till Kjulo organiseras inte i år pga koronaepidemin.

The traditional pilgrimage to Köyliö will not be arranged this year due to the corona epidemic.

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2020
83. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

No		dl	ilm.	vko
1		13.1.	24.1.	4
2	*painettu*	17.2.	28.2.	9
3		23.3.	3.4.	14
4		27.4.	8.5.	19
5	*painettu*	1.6.	12.6.	24
6		27.7.	7.8.	32
7	*painettu*	24.8.	4.9.	36
8		28.9.	9.10.	41
9		2.11.	13.11.	46
10	*painettu*	7.12.	18.12.	51

Painettu paperilehti 4 kertaa vuonna 2020, muut digiversiona verkossa osoitteessa **fides.katolinen.fi**

Toimitus ja tilaukset
Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio 1 B
00140 Helsinki

Puhelin/Telefon 09-6129470

Ilmestyy 10 kertaa vuonna 2020, joista 4 lehteä paperisena. Postituksen hinta 20 €, ulkomaille 25 €. | Utkommer med 10 nummer årligen, 4 tryckta, 6 online. Prenumeration 20 €, till utlandet 25 €.

Osoitteenmuutokset
info@katolinen.fi tai
katolinen.fi/osoitteet

Tilausmaksut laskutetaan tilauksen tehneiltä sähköpostilla tai paperisella laskulla.

Vapaaehtoinen lehtimaksu:
Voit halutessasi maksaa irtonumerosta 5 € tai muun sopivaksi katsomasi summan tilille: Katolinen kirkko Suomessa, FI34 1555 3000 1166 17, NDEAFIHH, viite: 70072, tai Nordea Siirto -ohjelmalla käyttämällä oheista QR-koodia.

Paino / tryck:
I-print Oy, Seinäjoki

Internet
fides.katolinen.fi
fides@katolinen.fi

YMPÄRISTÖMERKKI MILJÖMÄRKT
4041 0895
Painotuote

Sisällys

2 Pääkirjoitus

3 Uutisia ja ajankohtaista

4 Kirkon talouden kehityksestä kevään 2020 aikana

Paavi helluntaina: ”Ihmiset ovat Pyhän Hengen temppeleitä, ei talous”

5 Sunnuntait ja juhlapyhät

Rukouksen apostolaatti

6 Täysiä vuosia ekumeniassa: *Ut unum sint* – 25 vuotta

7 Ykseysneuvoston perustamisesta 60 vuotta

8 Helsingin hiippakunnan yleisiä ohjeita messuihin osallistumisesta

9 Helsingfors stifts allmänna anvisningar för deltagande i mässan

General instructions concerning Mass attendance

10 Pyhän Mikaelin ihmeellinen maailma

12 Vakavasti sairaiden nesteytys ja ravitsemus

14 Lukijoilta: Facebook manipuloi vapaata tahtoamme

15 Lukijoilta: Kauan sitten Studiumissa

15 Caritas: Puhdasta vettä Bolivian vuoristokylissä

16 Caritas-kuulumisia

17 Gud är kärlek

18 Seurakunnat ja ohjelmat

20 Jeesuksen Pyhän Sydämen mietiskely

Kannen kuva: Koko kesäkuu on omistettu perinteisesti Jeesuksen pyhälle sydämelle, jonka juhlapyhää vietetään tänä vuonna perjantaina 19.6.

Uutisia ja ajankohtaista

Paavi kiinnitti huomiota Yhdysvaltojen tilanteeseen

Keskiviikon yleisaudienssilla 3.6.2020 paavi Franciscus kiinnitti huomiota Yhdysvaltojen tilanteeseen seuraavin sanoin:

”Rakkaat veljet ja sisaret Yhdysvalloissa. Olen seurannut suuresti huolestuneena viime päivien levottomuutta herättävää yhteiskunnallista kuohuntaa teidän maassanne George Floydin traagisen kuoleman seurauksena.

”Ystäväni, me emme voi suvaita rasismia tai eristämistä emmekä kääntää katsettamme pois niistä missään muodossa ja samalla väittää puolustavamme jokaisen ihmiselämän pyhyyttä. Samaan aikaan meidän on tunnustettava, että ’viime öiden väkivalta on itsetuhoista ja se on tuomittu epäonnistumaan. Mitään ei saavuteta väkivallalla mutta sen takia menetetään paljon.’

”Yhdyn tänään Saint Paulin ja Minneapolisin kirkon, ja koko Yhdysvaltojen kirkon, kanssa rukoukseen George Floydin sielun puolesta ja kaikkien niiden ihmisten sielujen puolesta, jotka ovat menettäneet henkensä rasismin synnin seurauksena. Rukoilkaamme lohdutusta heidän sureville

perheilleen ja ystävilleen ja etsikäämme kansallista sovintoa ja rauhaa, jota me kaipaamme. Rukoilkoon Guadalupen Neitsyt Maria, Amerikan äiti, kaikkien niiden puolesta, jotka työskentelevät rauhan ja oikeudenmukaisuuden puolesta maassanne ja kaikkialla maailmassa.”

KATT / VIS

Ursuliinisisaret poistuvat Jyväskylästä

Finlandia Catholica -kirja toteaa: ”Ursuliinisisaret saapuivat Suomeen syksyllä 1976 auttaakseen hiippakuntaa uskonnonopetuksessa sekä muussa seurakuntatyössä ja perusivat ensimmäisen yhteisönsä juuri Jyväskylään, josta Pyhän Sydämen sisaret olivat väistyneet, koska heitä ei enää ollut tarpeeksi monta.”

Nyt meitä on jälleen muistutettu siitä, että mikään tässä maailmassa ei ole pysyvää, sillä hieman yli 40 vuotta myöhemmin tuon sisarten saapumisen jälkeen Ursuliinisisaret puolestaan poistuvat Jyväskylästä ja siirtyvät Helsinkiin, jossa Ursuliinisisaria on ollut 1980-luvulta alkaen.

Ursuliinisisaret ovat tehneet mittaamattoman arvokasta työtä ylläpitämässään lastentarhassa, antaessaan uskonnonopetusta lapsille ja nuorille sekä toimiessaan mitä moninaisemmissa työtehtävissä seurakunnassa. Tästä kaikesta kiitoksena

järjestetään Pyhän Olavin seurakunnassa sisarten lähtöjuhla kirkon sisäpihalla vallitsevan tilanteen rajoitukset huomioiden lauantaina 27.6.2020 klo 11.00 alkavan messun jälkeen.

KATT

Pyhä Faustyna Kowalska yleiskalenteriin

Paavi Franciscus on päättänyt lisätä kirkon liturgiseen yleiskalenteriin pyhän Faustyna Kowalskan, neitsyen, vapaaehtoisen muistopäivän lokakuun 5. päiväksi. Puolalainen pyhä Faustyna Kowalska tunnetaan ennen kaikkea Jumalan laupeuden hartauden edistäjänä.

KATT

Hyvää ja onnellista kesää toivoo Fides-lehden toimitus

Ajankohtaista

Kirkon talouden kehityksestä kevään 2020 aikana

Kirkon taloudelle – kuten koko Suomelle – kulunut kevät on ollut poikkeuksellisen haastavaa aikaa. Vaikuttaa, että katveeseen yleisessä koronakeskustelussa on jäänyt, että myös kirkot ja muut uskonnolliset yhteisöt ovat kärsineet taloudellisia menetyksiä koronaviruspandemian aikana. Samalla helposti unohdetaan, että myös uskonnolliset yhteisöt työllistävät merkittävän määrän ihmisiä maassamme. Erityisesti pienet, ei valtionkirkko-asemassa olevat yhdyskunnat, jotka pääosin toimivat kolehtien ja muiden vapaaehtoisten jäsentulojen varassa, ovat olleet vaikeuksissa. Kirkollisten tilaisuuksien sulkeuduttua kolehtitulot ovat jääneet mininaalisiksi. Kuitenkin kulut ovat pääosin pysyneet ennallaan.

Näin on käynyt myös katoliselle kirkolle. Viime kuukausina messuissa kerättävät kolehtitulot ovat romahtaneet suurin piirtein nollaan. Huolestuttavaa on ollut, että samaan aikaan myös vapaaehtoiset lahjoitukset ja jäsenmaksujen maksaminen seurakuntien tileille on pudonnut selvästi viime vuoden vastaavasta ajanjaksosta. Tässä ehkä näkyy taloudellisen epävarmuuden lisääntyminen jäsenistön keskuudessa. Toivoa sopii, että koronaepidemian vähitellen hellittäessä jäsentulot alkavat kasvaa uudelleen ja saavuttavat vähintään edellisen vuoden tason. Muussa tapauksessa kirkolla on entistä haastavammat taloudelliset ajat edessä. Yhä uusia sopeutustoimia joudutaan siinä tapauksessa tekemään.

Ohessa on yksinkertainen grafiikka jäsentulojen kehityksestä tammikuusta toukokuun puoliväliin sekä vuonna 2019 että 2020.

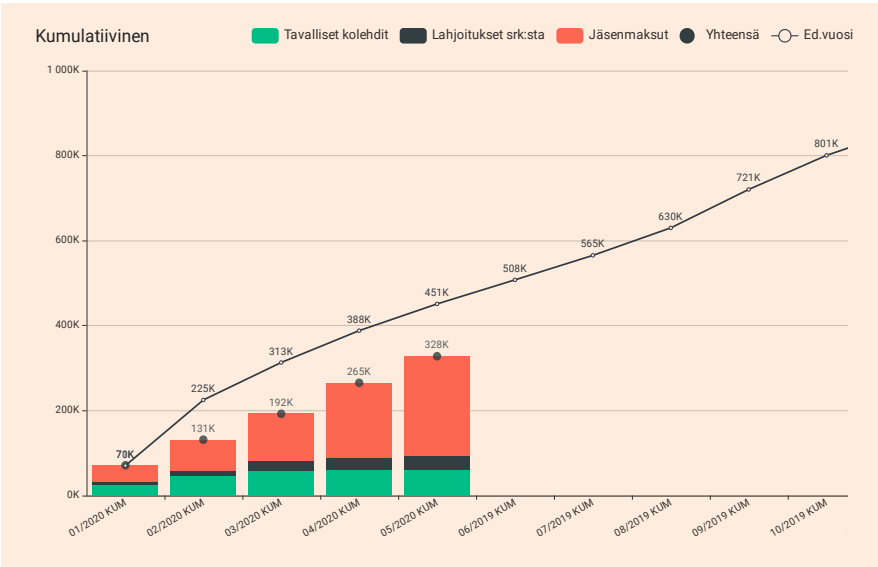

Jäsentuloiksi katsotaan kirkon laskelmissa jäsenmaksut, kolehdit ja vapaaehtoisesti annetut lahjoitukset. Toki muitakin tuloja on, kuten vuokratulot ja eri organisaatioilta saadut avustukset, mutta niiden rooli on erilainen kirkon taloudessa. Keskeinen, ja omissa käsissämme oleva tulovirta ovat juuri jäsentulot. Tämän vuoden toukokuussa jäsentulot kattoivat vain 45 % kokonaiskustannuksistamme, mikä on aivan liian vähän, jotta kirkon taloutta voitaisiin kuvata tasapainoiseksi.

Grafiikan pylväät kuvaavat jäsentulojen kumulatiivista kehitystä vuonna 2020, viiva taas kuvaa vuotta 2019. Voimme selvästi havaita, että jo vuoden alusta lähtien jäsentulojen määrä on jäänyt pienemmäksi kuin edellisenä vuonna. Huhtikuun lopussa ero oli jo revennyt noin 190 000 euroon, mutta toukokuussa tilanne on hiukan parantunut, eron ollessa nyt noin 120 000 euroa. Tähän on vaikuttanut jäsenille lähetetty jäsenmaksukirje, joka on toukokuussa tuonut jonkin verran lisää tuloja. Nähtäväksi jää kirjeen vaikutus kesän tuloihin. Kiitos niille, jotka kirjeen saatuaan ovat päättänyt avustaa kirkkoaan jäsenmaksuja maksamalla!

Grafiikasta voi nähdä, että pylvään alimman osan eli kolehtien määrän kertyminen on täysin pysähtynyt. Toisaalta lahjoitustenkin kertyminen on hyvin vähäistä. Valtaosa tuloista kertyy jäsenmaksujen kautta, mikä sinänsä on toivottava suuntaus. Hiippakunta toivookin, että jäsenet muistaisivat jäsenmaksujen tasaisen maksamisen kuukausittain myös kesän aikana, koska kirkon menot eivät pysähdy silloinkaan. Esimerkiksi keskellä kesää joudutaan maksamaan kiinteistöjen kiinteistöverot ja työntekijöiden lomarahat.

Mitä näiden lukujen valossa voi ennustaa koko kuluvan vuoden taloustilanteesta? Kirkon kokonaisbudjetti laadittiin sillä olettamuksella, että se jäisi noin 200 000 euroa alijäämäiseksi. Tämä alijäämä joudutaan kattamaan omaisuutta myymällä. Budjettilaskelmissa oli mukana myös välttämättömimmät remontti-investoinnit, joita budjetteihin kirjattiin hiukan yli 400 000 euroa.

Jos jäsentulot eivät koronatilanteen helpottaessa nouse huomattavasti, on vaarana, että alijäämä kasvaa ehkä toiset 200-300 000 euroa. Näin vuoden toiminnan alijäämäksi uhkaa tulla noin puoli miljoonaa euroa, mikä olisi yli viidesosa kirkon kokonaiskustannuksista. Näin ison alijäämän kattaminen esimerkiksi omaisuutta myymällä olisi raskas tehtävä ja heikentäisi kirkon omaisuustasetta merkittävästi. Siksi toivonkin, että jokainen kirkon jäsen huolehtisi omasta velvoitteestaan maksaa jäsenmaksuja kirkon talouden turvaamiseksi. Kyse ei ole kovin suuresta lisäpanostuksesta. Jos jokainen aikuinen katolilainen maksaisi tänä vuonna 30 euroa enemmän kuin oli suunnitellut maksavansa, niin budjetin alijäämä ei kasvaisi. Tällä panostuksella kirkkomme 10 000 aikuista jäsentä rahoittaisi mainitun 300 000 euroa. 50 euron lisäpanostuksella saisimme koko alijäämän kurottua umpeen.

Lämmintä ja aurinkoista kesää kaikille!

Peter Kuronen
Hiippakunnan ekonomi
Hiippakunnan taloustoimisto

Paavi helluntaina: ”Ihmiset ovat Pyhän Hengen temppeleitä, ei talous”

Paavi Franciscus palasi apostolisen palatsin ikkunaan ja piti Regina Caeli -rukouksen Pietarinaukiolle kokoontuneelle ihmisjoukolle. Tervehdyksessään hän pohti helluntain sanomaa ja pyysi rukouksia koronaviruspandemiasta kärsivän Amazonian alueen puolesta. Paavin mukaan ihmisten auttaminen on tässä tilanteessa tärkeämpää kuin rahan säästäminen.

Paavi Franciscus palasi helluntaisunnuntaina 31. toukokuuta 2020 apostolisen palatsin ikkunaan pitämään Regina Caeli -rukouksen ja tervehdyksen. Jo useiden viikkojen ajan paavi oli lähettänyt sunnuntaimietiskelynsä videon välityksellä COVID-19 -pandemian vuoksi. Pietarin aukiolle oli kerääntynyt joukko uskovia eri maista paavin tervehdystä kuulemaan.

Jeesuksen anteeksianto ja Pyhän Hengen läsnäolo

Paavi aloitti puheensa viittaamalla Pietarinaukiolle paluuseen: ”Tänään aukio on auki, on mukava palata tänne!” Evankeliumimietiskelyssään Franciscus pohti Jeesuksen sanoja (Joh. 20:19-23) ”Rauha teille”, jotka ovat enemmän kuin tervehdys – ne ovat ”sovinnon ja anteeksiannon sanoja” opetuslapsille, jotka olivat hylänneet Jeesuksen. Paavi kertasi jälleen usein toistamaansa opetusta: ”Älkää unohtako: Jeesus ei koskaan väsy antamaan anteeksi. Me väsymme pyytämään anteeksi.”

Antamalla anteeksi opetuslapsilleen Jeesus tekee heistä kirkon. Hän jatkaa: ”Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin minä lähetän teidät” (20:21). Sovitus johtaa lähetykseen. Ylösnousemuksen iloa ei ole tarkoitus pitää vain itsellä vaan jakaa muille. Tätä varten Herra antaa apostoleille Henkensä: ”Hän puhalsi heihin ja sanoi: Ottakaa Pyhä Henki” (20:22). ”Uudistakoon helluntaijuhla tietoisuutemme siitä, että meissä asuu Pyhän Hengen eläväksi tekevä läsnäolo”.

Ihmiset ennen taloutta

Regina Caeli -rukouksen jälkeen paavi pyysi rukousta Amazonian alueen ihmisten puolesta. Puoli vuotta sitten päättyi aluetta käsitellyt synodi. Nyt Amazoniaa koettelee koronaviruspandemia. Paavi painotti, että ihmisten hoitaminen on tärkeämpää kuin taloudesta huolehtiminen. ”Ihmiset ovat Pyhän Hengen temppeleitä, ei talous.”

Lopuksi paavi toivotti kaikille hyvää helluntaita ja hyvää ruokahalua. ”Tarvitsemme niin paljon Pyhän Hengen valoa ja voimaa!” ”Älkää unohtako rukoilla puolestani. Hyvää lounasta ja nähdään taas aukiolla!”

Emil Anton, Vatican News

Sunnuntait ja juhlapyhät

14.6. kirkkovuoden 11. sunnuntai - KRISTUKSEN PYHÄN RUUMIIN JA VEREN JUHLA, juhlapyhä (III)
1L 5. Moos. 8:2-3, 14b-16a
Ps. 147:12-13, 14-15, 19-20. – 12a
2L 1. Kor. 10:16-17
Ev. Joh. 6:51-58

19.6. perjantai, JEESUKSEN PYHÄ SYDÄN, juhlapyhä
1L 5. Moos. 7:6-11
Ps. 103:1-2, 3-4, 6-7, 8+10. – vrt. 17
2L 1. Joh. 4:7-16
Ev. Matt. 11:25-30

21.6. kirkkovuoden 12. sunnuntai (IV)
1L Jer. 20:10-13
Ps. 69:8-10, 14+17, 33-35. – vrt. 14bc
2L Room. 5:12-15
Ev. Matt. 10:26-33

PYHÄN JOHANNES KASTAJAN SYNTYMÄ, juhlapyhä

23.6. tiistai, illalla aaton messu
1L Jer. 1:4-10
Ps. 71:1-2, 3-4a, 5-6ab, 15ab+17. – vrt. 6ab
2L 1. Piet. 1:8-12
Ev. Luuk. 1:5-17

24.6. keskiviikko, juhlapyhän messu
1L Jes. 49:1-6
Ps. 139:1-3, 13-14ab, 14c-15. – 14a
2L Ap.t. 13:22-26
Ev. Luuk. 1:57-66, 80

28.6. kirkkovuoden 13. sunnuntai (I)
1L 2. Kun. 4:8-11, 14-16a
Ps. 89:2-3, 16-17, 18-19. – 2a
2L Room. 6:3-4, 8-11
Ev. Matt. 10:37-42

PYHÄT APOSTOLIT PIETARI JA PAAVALI, juhlapyhä

28.6. sunnuntai, illalla aaton messu
1L Ap.t. 3:1-10
Ps. 19:2-3, 4-5b. – vrt. 5a
2L Gal. 1:11-20
Ev. Joh. 21:15-19

29.6. maanantai, juhlapyhän messu
1L Ap.t. 12:1-11
Ps. 34:2-3, 4-5, 6-7, 8-9. – 5b
2L 2. Tim. 4:6-8, 16-18
Ev. Matt. 16:13-19

Heinäkuu

5.7. kirkkovuoden 14. sunnuntai (II)
1L Sak. 9:9-10
Ps. 145:1-2, 8-9, 10-11, 13cd-14. – vrt. 1
2L Room. 8:9, 11-13
Ev. Matt. 11:25-30

12.7. kirkkovuoden 15. sunnuntai (III)
1L Jes. 55:10-11
Ps. 65:10abcd, 10e-11, 12-13, 14. – Luuk. 8:8
2L Room. 8:18-23
Ev. Matt. 13:1-23 tai Ev. Matt. 13:1-9

19.7. kirkkovuoden 16. sunnuntai (IV)
1L Viis. 12:13, 16-19
Ps. 86:5-6, 9-10, 15-16a. – 5a
2L Room. 8:26-27
Ev. Matt. 13:24-43 tai Ev. Matt. 13:24-30

26.7. kirkkovuoden 17. sunnuntai (I)
1L 1. Kun. 3:5, 7-12
Ps. 119:57+72, 76-77, 127-128, 129-130. – 97a
2L Room. 8:28-30
Ev. Matt. 13:44-52 tai Ev. Matt. 13:44-46

Elokuu

2.8. kirkkovuoden 18. sunnuntai (II)
1L Jes. 55:1-3
Ps. 145:8-9, 15-16, 17-18. – vrt. 16
2L Room. 8:35, 37-39
Ev. Matt. 14:13-21

9.8. kirkkovuoden 19. sunnuntai (III)
1L 1. Kun. 19:9a, 11-13a
Ps. 85:9ab+10, 11-12, 13-14. – 8
2L Room. 9:1-5
Ev. Matt. 14:22-33

RUKOUS

Herra Jeesus Kristus,
ihmeellisessä sakramentissasi
sinä olet jättänyt meille kärsimisesi muiston.
Suo meidän sillä tavoin kunnioittaa
ruumiisi ja veresi pyhää salaisuutta,
että alati tuntisimme elämässämme.
lunastustyösi vaikutuksen,
sillä sinä elät ja hallitset Isän Jumalan kanssa
Pyhän Hengen yhteydessä, Jumala,
iankaikkisesta iankaikkiseen.

KRISTUKSEN PYHÄN RUUMIIN JA VEREN JUHLA,
päivän rukous

Rukous

Rukouksen apostolaatti

Kesäkuun 2020 rukouksen apostolaatin palsta

Jeesuksen sydän on symboli koko hänen sisäiselle elämälleen. Se on symboli sille, mitä Jeesus tunsi ja minkälainen ihminen hän oli. Koska Jeesus haluaa näyttää meille rakkautensa, hän näyttää meille keihäällä puhkaistun sydämensä. Tämän merkin kautta hän haluaa herättää meidät suurempaan rakkauteen.

Jeesuksen pyhä sydän sykkii niin kuin ihmissydän. Joka kerta kun se tykyttää, se sanoo meille myös: ”Rakastan sinua.” Jumalan sydän on ikuinen eli meidän ei tarvitse kantaa huolta, että jonakin päivänä tämä rakkaus loppuisi. Me käymme kirkossa, luemme Raamattua, kuulumme erilaisiin ryhmiin, koska haluamme, että olemme rakastettuja lapsia. Monta kertaa elämässämme koemme vaikeuksia, joiden tähden kysymme: ”Onko Jumala minua vastaan?" tai "Onko Jumala välinpitämätön?” Me tarvitsemme uskon Jeesuksen pyhään sydämeen, joka sanoo meille: ”Rakastan sinua.”

Jeesuksen pyhän sydämen palvonnan tarkoitus on kannustaa rakastamaan. Jeesuksen pyhän sydämen pappien veljeskunnan perustaja isä Leo Dehon kirjoitti: ”Pyhän Sydämen hurskaus alkaa sielujen sisimmässä elämässä, ja sen päämääränä on päästä sisälle ihmisten yhteiskunnalliseen elämään. Meille kysymys ei ole pelkästään hurskaudesta, vaan kysymys on todella koko kristillisen elämän uudistumisesta." Nykymaailma ei ymmärrä, mitä tarkoittaa rakkaus, se ei ymmärrä, että rakkaus ei ole sama kuin mielihyvä.

Meidän jokaisen sydän on haavoittunut. Vain jos me muistamme, että Jumala on rakkaus ja että me olemme hänen rakkaita lapsiaan, meidän haavamme ja maailman haavat voidaan parantaa.

isä Stanisław Zawiłowicz SCJ

Rukoilkaamme...

Kesäkuu – *Lähetys*
- Rukoilemme, että kaikki vaikeuksissa olevat voisivat löytää elämässään oman tiensä antamalla Jeesuksen sydämen koskettaa heitä.

Juni – *Evangelisation*
- Vi ber att alla som har det svårt, kan finna sin väg i livet, genom att låta sig beröras av Jesu Hjärta.

Heinäkuu – *Yleinen*
- Rukoilemme, että tämän päivän perheisiin suhtauduttaisiin ja niitä ohjattaisiin rakastaen, kunnioittaen ja neuvoen.

Juli – *Universell*
- Vi ber att dagens familjer, bemöts och vägleds med kärlek och respekt.

Ekumenia

Ut unum sint – 25 vuotta

Täysiä vuosia ekumeniassa

EKUMENIA

Paavi Franciscus on kirjoittanut kirjeen, jossa hän muistuttaa että hänen edeltäjänsä, pyhän paavi Johannes Paavali II:n merkittävä kiertokirje *Ut unum sint* (Että me olisimme yhtä) julkaistiin 25 vuotta sitten.

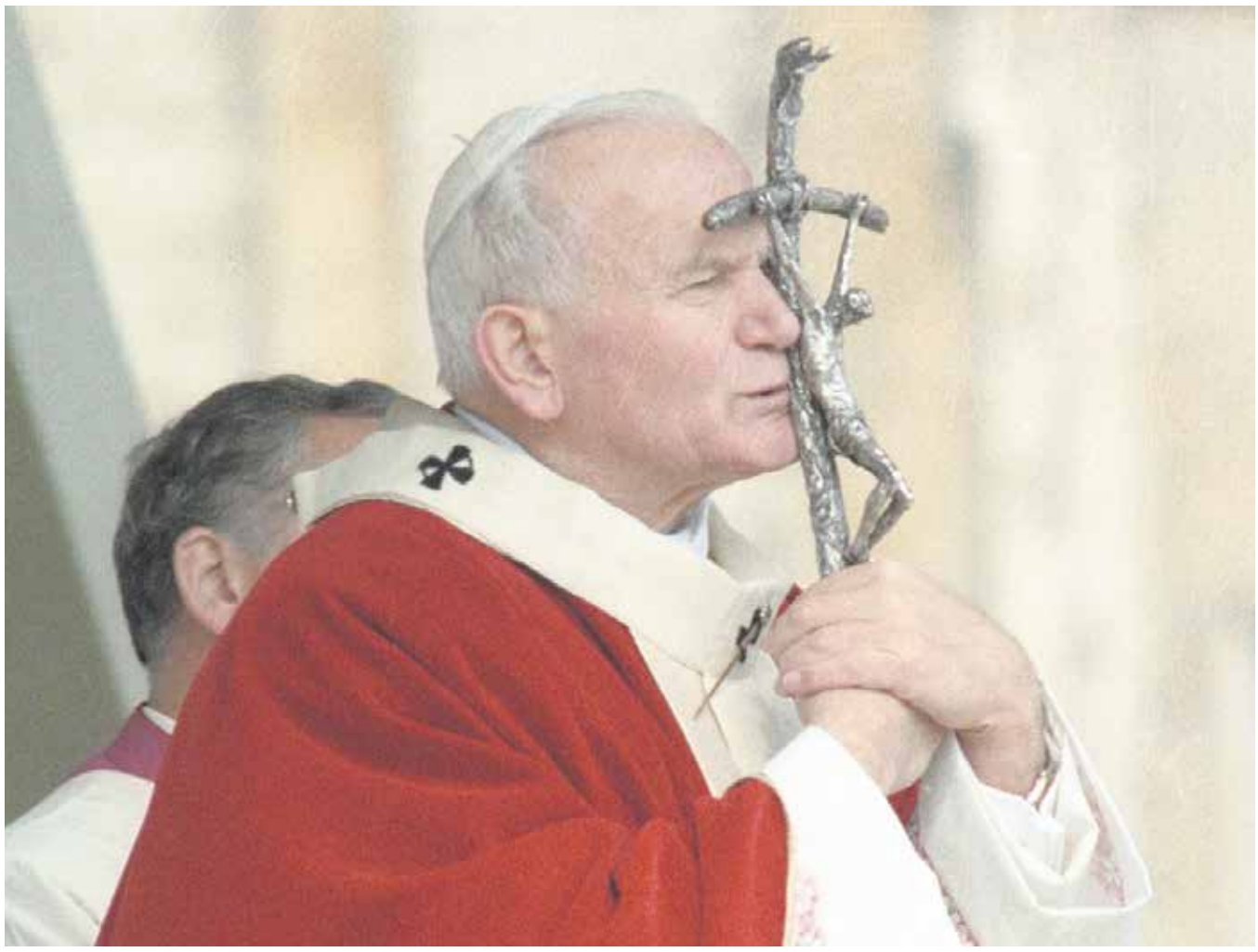

Paavi Franciscus kutsuu kirkon sitoutumista ekumenian tehtävään peruuttamattomaksi. Näin hän toteaa kirjeessään, jonka hän on kirjoittanut 25 vuotta sitten julkaistun pyhän Johannes Paavali II:n ekumeniaa käsittelevän *Ut unum sint* -kiertokirjeen johdosta. Kirje on osoitettu kardinaali Kurt Kochille, joka on Paavillisen kristittyjen ykseyden edistämisen neuvoston puheenjohtaja.

Kirjeessä paavi huomauttaa, että *Ut unum sint* julkaistiin Herran taivaaseenastumisen juhlapyhänä "Pyhän Hengen merkin alaisuudessa, Hengen, joka on moninaisuudessa vallitsevan ykseyden luoja". "Tässä samassa liturgisessa ja hengellisessä kontekstissa me voimme nyt muistella tätä kiertokirjettä ja suositella sitä jälleen Jumalan kansalle", paavi toteaa.

Uskoa ja kiitollisuutta

Kirjeessä paavi kiittää "Herraa siitä matkasta, jonka hän on sallinut meidän kulkea kristittyinä täyttä yhteyttä etsien". Hän myöntää olevansa itsekin välillä kärsimätön suurempaa edistymistä odottaessaan, mutta toistaa silti, ettei "meiltä pidä puuttua uskoa ja kiitollisuutta". Paavi Franciscus kiinnittää huomiota kehitykseen, joka näkyy "molemminpuolisen ymmärryksen ja arvostuksen" lisääntymisenä erossa olevien kristittyjen keskuudessa samoin kuin teologisen ja rakkaudessa toteutetun, niin sanotun rakkauden vuoropuhelun syventymisenä. Häntä ilahduttaa myös erilaiset ekumeeniset hankkeet käytännön elämässä. Ne ovat kaikki merkkejä positiivisista askeleista, joita on tehty Vatikaanin II kirkolliskokouksen jälkeen "vuosisatojen ja vuosituhansien haavojen parantamiseksi".

Paavi kiittää kirjeessään aivan erityisesti Paavillisen kristittyjen ykseyden edistämisen neuvoston tekemää työtä ja kehuu sen kahta uutta aloitetta: uutta, syksyllä valmistuvaa piispoille tarkoitettua *Vademecumia,* ohjekirjaa, ekumeniaa varten, sekä uuden ekumeenisen julkaisusarjan perustamista nimellä *Acta Oecumenica.* Sen avulla on tarkoitus uudistaa neuvoston tiedottaminen ja "avustaa kaikkia ykseyden eteen työtä tekeviä".

Ykseys on Pyhän Hengen lahja

Ut unum sint -kiertokirjettä mukaillen paavi Franciscus rohkaisee pitämään mielessä kaikki se edistyminen, mitä on jo tapahtunut kristittyjen ykseyden tiellä, mutta hän pyytää myös "tutkimaan horisonttia ja kysymään *Ut unum sint* -kiertokirjeen sanoin: 'Mikä on meidän tiemme?'" Hän kysyy itse: "Kuinka paljon pidemmälle meidän on kuljettava?" Paavi muistuttaa, että kristittyjen ykseys ei ole "ensi sijassa meidän toimiemme tulosta, vaan Pyhän Hengen lahja". Tämä lahja ei tupsahda ihmeellisellä tavalla matkan päätyttyä, vaan matkan vielä kestäessä. "Ykseys toteutuu kulkiessa; Pyhä Henki tekee sen matkalla", paavi toteaa.

Kirjeen lopuksi paavi kannustaa "pyytämään, että Pyhä Henki ohjaisi askeleitamme ja antaisi meille kyvyn kuulla kutsun työskennellä ekumenian puolesta uudella innolla".

VIS / KATT

Paavi Johannes Paavali II:

Kiertokirje *Ut unum sint*

(Että he olisivat yhtä):

102. Kautta vuosisatojen Jumalan Henki on antanut kirkolle kasvuvoimaa, ja hän rakentaa sitä. Uuteen vuosituhanteen katsoessaan kirkko rukoilee Hengeltä armoa, jotta Henki vahvistaisi kirkon ykseyttä ja sallisi sen kasvaa täydeksi yhteydeksi kaikkien muidenkin kristittyjen kanssa.

Miten siihen päästään? Ensinnäkin rukouksella. Rukouksen tulisi aina olla täynnä sitä levottomuutta, joka pyrkii ykseyteen ja on välttämätön muoto rakkautta, joka meillä on Kristukseen ja kaiken laupeuden Isään. Rukouksen on saatava ensimmäinen sija tiellä, jota kuljemme toisten kristittyjen kanssa kolmanteen vuosituhanteen.

Miten siihen päästään? Kiittämällä, sillä emme saavu määränpäähämme tyhjin käsin: ”Myös Henki auttaa meitä – -. Henki itse kuitenkin puhuu meidän puolestamme sanattomin huokauksin” (Room. 8:26) valmistaakseen meitä pyytämään Jumalalta sitä, mitä tarvitsemme.

Miten siihen päästään? Panemalla toivomme Henkeen, joka kykenee päästämään meidät menneisyyden haamuista, jakaantumisen tuskallisista muistoista. Hän voi suoda meille selkeää ymmärrystä, voimaa ja rohkeutta astua tarpeelliset askelet, niin että antautumisestamme tulee yhä uskottavampi.

Halutessamme kysyä, onko tämä mahdollista, vastaus kuuluu aina: on. Saman vastauksen kuulemme Nasaretissa Marian suusta, sillä Jumalalle ei mikään ole mahdotonta. ...

Kiertokirjeeseen *Ut unum sint* voi tutustua kotisivuillamme: katolinen.fi/asiakirjoja.

Ekumenia

Ykseysneuvoston perustamisesta 60 vuotta

EKUMENIA

Nykyisen Paavillisen kristittyjen ykseyden edistämisen neuvoston perustamisesta on kulunut tänä keväänä 60 vuotta. Merkkivuoden kunniaksi Vatikaanin uutispalvelu haastatteli neuvoston nykyistä puheenjohtajaa, Suomessakin vieraillutta kardinaali Kurt Kochia. Ohessa otteita haastattelusta.

Ekumeeninen konteksti

Kardinaali Kochin mukaan vuodesta 1960 alkaen kirkko on saanut paljon hedelmiä niistä monista vuoropuheluista ja tapaamisista, joita on järjestetty ekumeenisen liikkeen piirissä. Hän huomauttaa kuitenkin, että lopullinen tavoite, ykseys, on vielä saavuttamatta, koska "yksimielisyys vallitsee ykseyden tarpeesta mutta ei siitä, minkälaisen muodon se saisi".

On kuitenkin totta, että "ykseys ja moninaisuus eivät edes ekumeniassa ole toistensa vastakohtia", sillä jokainen kirkko voi antaa oman panoksensa ykseyden palauttamiseksi. Ekumeeninen prosessi on "lahjojen vaihtamista".

Kardinaali Kochin mukaan me katolilaiset esimerkiksi voimme oppia reformaatiosta syntyneiltä kirkollisilta yhteisöiltä jotakin Jumalan Sanan keskeisyydestä kirkon elämässä. Ortodoksinen kirkko voi vastaavasti opettaa meille jotakin synodaalisuudesta ja piispojen kollegiaalisuudesta. Samoin katolinen kirkko voi tarjota ekumeeniselle liikkeelle käsityksen yleismaailmallisuudesta.

Ekumeenisia askeleita

Ykseysneuvoston puheenjohtaja korostaa ekumeniassa kolmea tärkeää asiaa:

Ensimmäisenä tulee *rakkauden vuoropuhelu,* joka koostuu ystävällisten suhteiden ylläpitämisestä eri kirkkojen välillä. Se auttaa voittamaan menneisyyden ennakkoluuloja.

Toisena tulee *totuuden vuoropuhelu,* joka tarkoittaa "kiistanalaisten kysymysten teologista analyysiä". Nämä kysymykset ovat historian saatossa monesti johtaneet hajaannukseen.

Kolmas ulottuvuus on *hengellinen ekumenia.* Se tarkoittaa "syvää ja yhteistä sitoutumista Jeesuksen papilliseen ruokoukseen, että 'kaikki olisivat yhtä'".

Ut unum sint julkaistiin 25 vuotta sitten

Pyhän paavi Johannes Paavali II:n kiertokirje ekumeniasta, *Ut unum sint,* on ensimmäinen laatuaan. Siksi sen merkitys on niin suuri.

Kardinaali muistuttaa, että Johannes Paavali II korosti kiertokirjeessään katolisen kirkon sitoutumista ekumeeniselle tielle. Pyhä paavi kutsui kaikki kirkon jäsenet osallistumaan kärsivälliseen veljelliseen vuoropuheluun Rooman piispan primaatista, jotta sen harjoittamiseen löydettäisiin sellainen muoto, "joka ei suinkaan luopuisi mistään olennaisesta tässä lähetystehtävässä mutta olisi kuitenkin avoin uudelle tilanteelle" (*Ut unum sint*, 95). Se on "hyvin lupaava aloite", kardinaali Koch toteaa.

VIS / KATT

Haastattelu löytyy kokonaisuudessaan ykseysneuvoston uusilta verkkosivuilta osoitteesta www.christianunity.va.

Kardinaali Kochia haastateltiin Fides-lehdessä 5/2015 sivut 8-10.

Assisin ensimmäinen rauhankokous 1986 toteutettiin paavi Johannes Paavali II:n aloitteesta. Siinä oli kyse uskontojenvälisestä vuoropuhelusta, ei ekumeniasta.

Termit haltuun

Ekumenia tarkoittaa kristittyjen keskinäistä vuoropuhelua ja monenlaista yhteistyötä sen hyväksi, että saavutettaisiin todellinen näkyvä ykseys kristittyjen kesken, jotta toteutuisi Kristuksen toive siitä, että ”he kaikki olisivat yhtä”. Kirkon ekumeenista työtä johtaa Paavillinen kristittyjen ykseyden edistämisen neuvosto.

Uskontojenvälinen vuoropuhelu tarkoittaa sananmukaisesti eri uskontojen keskinäistä vuoropuhelua. Siinä ei pyritä yhdistämään uskontoja vaan ennen kaikkea lisäämään toisten uskontojen tuntemusta ja vastavuoroista kunnioittamista ja siten löytämään yhteistyön mahdollisuuksia. Kirkon työtä tässä asiassa koordinoi Paavillinen uskontojenvälisen vuoropuhelun neuvosto.

Hiippakunta

Helsingin hiippakunnan yleisiä ohjeita messuihin osallistumisesta 1.6.2020 alkaen toistaiseksi

Yleistä

Toistaiseksi ainakin sunnuntaimessuihin on ilmoittauduttava internetin välityksellä tai esimerkiksi soittamalla seurakuntaan. On tärkeää ottaa huomioon myös ne seurakuntalaiset, joilla ei ole mahdollisuutta ilmoittautua internetin välityksellä, ja antaa heillekin mahdollisuus osallistua messuun niin halutessaan. Pyydämme ymmärrystä tätä järjestelyä kohtaan, mutta toistaiseksi ei näytä olevan muutakaan vaihtoehtoa.

Nämä ohjeet ovat yleisluonteiset ja ne voivat muuttua ja täsmentyä myös, jos viranomaiset antavat uusia ohjeita. Jokaisessa seurakunnassa niitä myös sovelletaan ja täydennetään seurakunnan todellisuuteen parhaiten sopivalla tavalla. On hyvä kertoa kirkkoherroille parannusehdotuksista.

Miten pääsen messuun?

- Messuihin voi enimmillään osallistua valtioneuvoston 6.5.2020 tekemän periaatepäätöksen perusteella jopa yli 50 uskovaa turvaetäisyydet huomioiden (papiston, messupalvelijoiden, kanttorin ja pienen lauluryhmän lisäksi). Tarkka paikkamäärä riippuu kirkon koosta ja sen ilmoittaa seurakunta.
- Osallistuminen edellyttää etukäteisilmoittautumista seurakuntaan. Ilmoittautumisohjeet saa seurakunnasta.
- Messuihin voivat osallistua vain sellaiset uskovat, joilla ei ole minkäänlaisia flunssan tai koronavirustartunnan oireita. Riskiryhmiin kuuluvia pyydetään jäämään kotiin.

Miten toimin kirkossa?

- Vähintään 1 metrin turvaetäisyys on säilytettävä muihin uskoviin koko kirkossaoloajan.
- Kirkossa istutaan vain merkityillä paikoilla. Perhekunnat voivat täyttää useampiakin paikkoja samalla rivillä.
- Messussa on erittäin suositeltavaa käyttää kasvosuojainta.
- Yskiminen ja niistäminen on tehtävä omaan nenäliinaan tai paidanhihaan.
- Kirkkoon tultaessa ja ennen kommuuniota on huolehdittava omasta käsihygieniasta. Niin tekee pappikin.
- Kirkkotilassa ei käytetä vihkivettä eikä messun aikana jaeta rauhantervehdystä kättelemällä. Laulukirjoja ei ole jaossa.
- Kolehti kerätään kirkon ovella messun lopussa.
- Messun päätyttyä kirkkosalissa ei ole suotavaa vaihtaa kuulumisia.

Miten saan kommuunion?

- Pyhä kommuunio jaetaan vain leivän muodossa.
- Huolehdittuaan käsihygieniastaan pappi jakaa kommuunion ensin niille, jotka ottavat kommuunion vastaan kädelle, ja viimeksi niille, jotka ottavat kommuunion vastaan kielelle. Tässä poikkeustilanteessa suositellaan käsikommuuniota.
- Kommuuniojonossa on huolehdittava turvavälistä.
- Kommuuniota vastaanotettaessa on oltava täysin kiireetön ja pysyttävä paikoillaan papin edessä.
- Pyhää kommuuniota vastaanotettaessa ei vastata ”Aamen”.
- Kommuunion vastaanottaminen messussa ei ole velvollisuus; jos pelkää tartuntaa, voi kommuuniota pyytää erikseen messun ulkopuolella.

Miten muita sakramentteja vietetään?

- Ripin, kasteen ja avioliiton sakramentin sekä esimerkiksi sairaalavierailun tai hautajaisten järjestämisestä on oltava yhteydessä seurakuntaan.

Helsingfors stifts allmänna anvisningar för deltagande i mässan från och med 1.6.2020 och tillsvidare

Man måste tillsvidare anmäla sig till söndagsmässan antingen via internet eller till exempel genom att ringa församlingen. Det är viktigt att beakta även de församlingsmedlemmar som inte har möjlighet att anmäla sig online och ge även dem möjlighet att delta i mässan om de så önskar. Vi ber om förståelse för det här arrangemanget; tillsvidare ser det inte ut att finnas något annat bättre alternativ.

De här anvisningarna är allmänna till sin natur och de kan förändras och preciseras också om myndigheterna ger nya direktiv. I varje församling tillämpas och kompletteras reglerna dessutom på det sätt som bäst lämpar sig för verkligheten i församlingen. Om man har förbättringsförslag är det bra att nämna dem för kyrkoherden.

General instructions concerning Mass attendance in the Diocese of Helsinki, as of June 1st, 2020

At this point, the faithful must register for Sunday Masses on the internet, or by calling the parish. When registering, please take into consideration parishioners who are unable to register online by leaving some vacancies for those persons. Your understanding during these circumstances is requested, as there are unfortunately no other options for the time being.

These instructions are general, and they may change or become more specific, should the government provide new directions. These instructions are also put into practice and modified in each parish in a manner that best corresponds to the realities of that parish. Thus, it may be beneficial to let the parish know about any suggestions for improvement.

Hiippakunta

Helsingfors stifts allmänna anvisningar för deltagande i mässan från och med 1.6.2020 och tillsvidare

Hur kan jag delta i mässan?

- Enligt statsrådets beslut från 6.5.2020 kan mer än 50 troende (utöver präster, ministranter, kantor och en liten grupp sångare) maximalt delta i mässan, men det bör ske med beaktande av trygga avstånd. Det exakta antalet troende som kan delta i mässan varierar enligt kyrkans storlek och anges av församlingen.
- Deltagande i mässan kräver förhandsanmälan till församlingen. Anvisningarna för hur anmälan sker ger församlingen.
- Endast troende som inte har några som helst symptom på förkylning eller coronavirussmitta får delta i mässan. Personer som tillhör riskgrupper ombeds stanna hemma.

Hur ska jag bete mig i kyrkan?

- Håll minst 1 meters avstånd till andra troende under hela den tid du befinner dig i kyrkan.
- I kyrkan får man endast sätta sig på markerade platser. En familj kan fylla flera platser på samma bänkrad.
- Det rekommenderas starkt att bära en skyddsmask vid mässan.
- Om man behöver snyta sig eller hosta gör man det i egen näsduk eller armvecket.
- Vid ankomst till kyrkan och inför kommunionen bör man sköta sin handhygien. Prästen gör likaledes.
- I kyrksalen används inte vigvatten och under mässan utbyts fridshälsningen inte genom att skaka hand. Sångböcker används inte.
- Kollekt uppsamlas vid kyrkdörren i slutet av mässan.
- När mässan är slut bör man inte bli kvar och småprata i kyrkan.

Hur mottar jag kommunionen?

- Den heliga kommunionen delas endast ut i brödets skepnad.
- Med nyrengjorda händer delar prästen först ut kommunionen till dem som tar emot Kristi kropp på handen och till sist till dem som tar emot kommunionen på tungan. I denna undantagssituation rekommenderas handkommunion.
- I kommunionskön bör man hålla avstånd till övriga mässdeltagare.
- Mottagandet av kommunionen bör ske lugnt och stressfritt. Man bör hålla sig alldeles stilla framför prästen.
- Man skall inte säga ”Amen” när man mottar den heliga kommunionen.
- Det är inte en plikt att motta kommunionen i mässan; om man är rädd för smitta kan man be om att få motta eukaristin skilt utanför mässan.

Hur firas de övriga sakramenten?

- Ta kontakt med församlingen angående bikt, dop och äktenskapets sakrament samt till exempel besök på sjukhus eller begravning.

General instructions concerning Mass attendance in the Diocese of Helsinki, as of June 1st, 2020

How may I participate at Mass?

- According to the decision made by the government on May 6, 2020 there may even be over 50 faithful present at Mass (in addition to clergy, altar servers, an organist and a small choir) as long as proper distancing is followed. The precise number allowed depends on the size of the Church, and is declared by each parish.
- In order to attend Mass, all faithful must first register with the parish. Information about registering is given out by each parish.
- Only those without any symptoms of a cold or of Coronavirus may attend Mass. Those at higher risk are asked to remain at home.

How do I implement proper safety measures in church?

- Social distancing of at least 1 meter must be maintained at all times while in church.
- Only the marked seats may be used. However, members of the same household may sit together in the same row.
- It is highly recommended to wear a protective mask at Mass.
- When sneezing or coughing, the faithful must cover their mouths with a handkerchief or sleeve.
- When entering church and before Communion all faithful must sanitize their hands, just as the priest does before distributing Communion.
- Holy Water is not available in church, and the Sign of the Peace by shaking hands is left out. There are no hymnals in use at this time.
- The collection is taken at the door at the end of Mass.
- After Mass has ended, it is not permitted to stay in the sanctuary in order to socialize.

How do I receive the Eucharist?

- Holy Communion is given only under the species of bread.
- After having sanitized his hands, the priest will give Communion first to those wishing to receive in the hand, and only after that to those receiving on the tongue. During this unusual time, receiving in the hand is recommended.
- Social distancing must take place while in line to receive the Eucharist.
- When receiving the Eucharist, the faithful must remain still and remain in place in front of the priest.
- One does not say ”Amen” when receiving Holy Communion.
- There is no obligation to receive Communion at Mass. Those worried about contracting the virus may request to have Communion given to them outside of Mass.

How do I receive other Sacraments?

- For all other Sacraments (Baptism, Confession, and Matrimony) as well as to arrange a hospital visit or a funeral, please contact your closest Catholic parish.

Artikkeleita

Pyhän Mikaelin ihmeellinen maailma

Pyhä arkkienkeli Mikael tunnetaan hyvin niin lännen kuin idänkin kirkossa. Hänestä kertovat jo Vanha testamentti ja monet muut juutalaiset lähteet. Keskiajalla häntä kunnioitettiin eri puolilla kristillistä maailmaa, mutta eritoten läpi lähes koko 1900-luvun, ja silloin tällöin nykyäänkin, hänen puoleensa on käännytty, kun on haluttu suojella kirkkoa ja ihmisiä paholaisen turmelukselta. Pyhälle Mikaelille on omistettu lukemattomia kirkkoja ja luostareita, ja onhan hän Tampereen Pyhän ristin seurakuntaan kuuluvan Pietarsaaren kappelinkin suojelija.

Paavi Leo XIII:n rukous

13. lokakuuta 1884 paavi Leo XIII oli juuri viettänyt messun Vatikaanissa. Hän jäi kappeliin hiljentymään, ja tuon

hetken aikana – aikalaisten mukaan – hänen kasvoistaan paistoi kauhu ja ihmetys. Heti tämän jälkeen paavi sulkeutui työhuoneeseensa ja kirjoitti rukouksen pyhälle arkkienkeli Mikaelille. Hän kutsui sitten luokseen sihteerinsä ja käski lähettämään tuon rukouksen maailman kaikille piispoille, jotta se lausuttaisiin jokaisen messun lopuksi kaikkialla maailmassa. Näin tehtiinkin melkein sadan vuoden ajan, kunnes liturgiauudistus lopetti tämän käytännön.

Rukous kuuluu näin: "Pyhä Mikael, arkkienkeli, puolusta meitä taistelussa ja ole suojanamme paholaisen juonia ja pahuutta vastaan. Nöyrästi rukoilemme: ojentakoon Jumala häntä. Ja sinä, taivaan joukkojen päämies, syökse Jumalan voimalla helvettiin saatana ja muut pahat henget, jotka kiertelevät maailmaa sielujen kadotukseksi. Aamen."

Paavi Leo XIII kertoi myöhemmin nähneensä näyn, jossa demonilegioonat hyökkäsivät kirkkoa vastaan ja lähes tuhosivat sen. Silloin pyhä Mikael oli ilmestynyt ja puolustanut kirkkoa määrätietoisesti, tosin vasta sitten, kun uskovat olivat runsain mitoin kääntyneet rukouksissaan arkkienkelin puoleen. Tämä oli vakuuttanut paavin.

Rukous pyhälle Mikaelille ei silti ole kokonaan unohtunut. Pyhä paavi Johannes Paavali II kannusti sen käyttöön puhuessaan Regina Coelin yhteydessä 24.4.1994: "Vaikka tätä rukousta ei enää lausutakaan jokaisen messun päätteeksi, kutsun kaikkia: älkää unohtako sitä vaan rukoilkaa sitä saadaksenne apua taistelussa pimeyden voimia ja tämän maailman henkeä vastaan." Edelleen se on käytössä siellä, missä vietetään vanhamuotoista liturgiaa, ja joskus myös ihan tavallisissa seurakunnissa.

Pyhän Mikaelin miekka

Kirkkotaiteessa pyhä Mikael esitetään usein kantamassa miekkaa, jolla hän valmistautuu iskemään lohikäärmettä – paholaista. Joissakin paikoissa, esimerkiksi Italian Garganossa, jossa on pyhälle Mikaelille omistettu pyhäkkö, pyhäkön patsaan miekka otetaan esille ja sitä kannetaan kulkueessa kaupungin halki aina syyskuun 29. päivänä, joka on vanhastaan Rooman Pyhän Mikaelin basilikan vihkimisen juhlapäivä, nykyisessä liturgisessa kalenterissa kylläkin kolmen pyhän arkkienkelin, Mikaelin, Rafaelin ja Gabrielin yhteinen juhla.

Pyhän Mikaelin miekkaan, siis miekkaan, jolla hänen kerrotaan taistelleen Luciferia ja hänen liittolaisiaan vastaan, liittyy myös mielenkiintoinen tarina. Sen kerrotaan symbolisesti jättäneen jälkensä maankamaraan: ihmeellisellä tavalla seitsemän pyhään Mikaeliin tavalla tai toisella liittyvää, hyvin vanhaa pyhäkköä on toisiinsa nähden suorassa linjassa Irlannin lounaiskärjen ja Pyhän maan välissä. Kartalla pyhäköt voi todellakin yhdistää toisiinsa viivoittimella vain yhden viivan avulla. Väitetään, että viiva seuraa kaiken lisäksi auringonlaskun reittiä kesäpäivänseisauksen aikaan.

Ei hyödyttäne ottaa kantaa siihen, kuinka yliluonnollista näiden pyhäkköjen sijoittuminen on, mutta jokainen niistä on kyllä varmasti tutustumisen arvoinen:

1) Luoteesta lähtien ensimmäisenä on Irlannin lounaisrannikolla saaressa sijaitseva Skellig Michaelin luostari. Kerrotaan, että arkkienkeli ilmestyi siellä pyhälle Patrickille auttaakseen tätä alueen evankelioimisessa.

2) Seuraava pyhäkkö löytyy Englannin lounaisrannikolta, jossa on St. Michael's Mount. Siellä pyhän Mikaelin kerrotaan ilmestyneen joukolle kalastajia noin vuonna 495.

3) Mantereen puolella Normandian rannikolla on ehkäpä tunnetuin näistä pyhäköistä, vuoroveden välillä eristämä Mont Saint-Michel, joka on myös UNESCON maailmanperintökohde. Pyhän Mikaelin kerrotaan ilmestyneen siellä 700-luvun alussa pyhälle piispa Autbertukselle, joka sitten noudatti arkkienkelin neuvoa ja rakennutti paikalle kirkon.

4) Neljäs pyhäkkö "miekkalinjalla" on Sacra di San Michele vuorilla lähellä Torinoa. Siellä pyhän Mikaelin uskotaan ilmestyneen eremiitaksi ryhtyneelle Ravennan arkkipiispalle, pyhälle Johannes Vincenzolle (Besatelaiselle) 900-luvun lopulla. Tämän luostarin kerrotaan olleen innoitus myös Umberto Econ kuuluisalle Ruusun nimi -kirjalle.

5) Kaakkois-Italiassa sijaitsee vastaavasti jo mainittu Garganon Pyhän Mikaelin vuoren pyhäkkö, jonka paikalla arkkienkelin uskotaan ilmestyneen pyhälle piispa Laurentius Sipontolaiselle (Maiorano) 500-luvulle tultaessa ja tehneen monia ihmeitä. Tämäkin pyhäkkö on muuten UNESCON suojelema.

6) Ennen toista päätepistettä löytyy pyhäkkö vielä kreikkalaiselta Symin saarelta, jossa on yksi suurimmista pyhää Mikaelia esittävistä patsaista samoin kuin ihmeitätekevä pyhän Mikaelin ikoni.

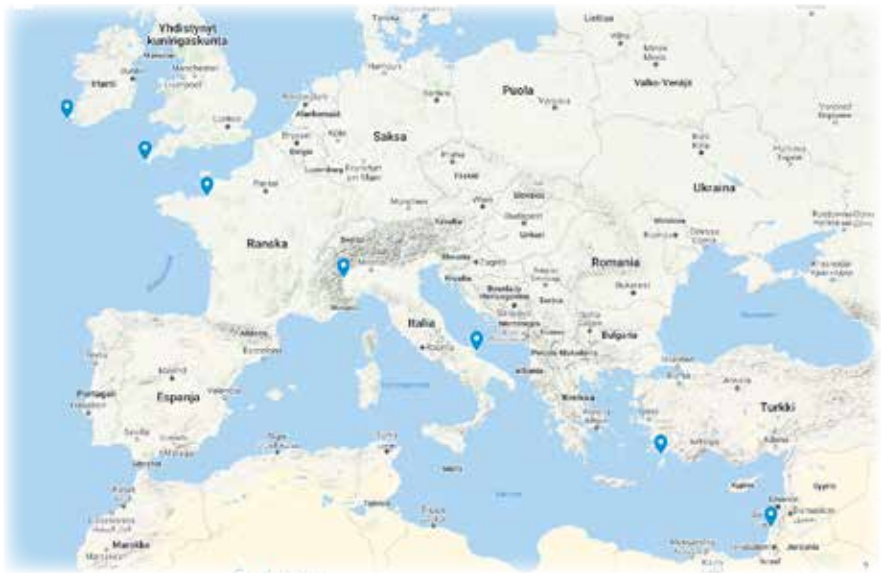

7) Lopulta "miekkalinjalla" päädytään Israelin Haifaan, Karmelvuorelle, jossa on Stella Mariksen, Meren tähden, luostari. Tällä paikalla kävi aikanaan jo profeetta Elia, jota on joskus verrattu pyhään Mikaeliin, koska kumpikin taisteli miekalla Jumalan vihamiehiä vastaan.

Miekalla koronaa vastaan

Tänä vuonna keskellä koronakriisiä Garganossa tehtiin jotakin poikkeuksellista: Palmusunnuntaina 5. huhtikuuta 2020 kaikkeinpyhimmän sakramentin sekä pyhän ristin reliikin rinnalla myös pyhän Mikaelin miekka otettiin mukaan erityiseen kulkueeseen kaupungin halki. Pyhäkön papit halusivat siten siunata kaupungin, Italian ja koko maailman koronavirusta vastaan enkeliruhtinaan miekalla. Edellisen kerran vastaavalla tavalla oli toimittu lähes 400 vuotta sitten, vuonna 1656, jolloin haettiin suojaa ruttoa vastaan, ilmeisen menestyksellisesti.

Tällä kertaa kulkueeseen osallistuneen Monte Sant'Angelon kunnanjohtajan Pierpaolo d'Arienzon sanat osoittavat syvää rakkautta ja luottamusta pyhän arkkienkelin suojelusta kohtaan:

"Mikael, arkkienkeli, tämä on kaupunki, joka polvistuu eteesi minun polvieni välityksellä; kaupunki, joka nostaa katseensa sinua kohti minun silmieni välityksellä; kaupunki, joka rukoilee sinua tänään minun ääneni välityksellä. Niin kuin vuonna 1656 me olemme nytkin avanneet rautaportin, kulkeneet kalliopihan läpi ja laskeutuneet 86 askelmaa päästäksemme luoksesi Pyhän vuoren sydämessä. Ota vastaan tämä rukouksemme, puolusta miekallasi kaupunkiamme ja maatamme tältä pandemialta. Suojele tätä kansaa tänään niin kuin silloin ennen. Anna heille voimaa pysyä yhtenäisinä tämän kauhean hädän keskellä. Suojele naisia ja miehiä, jotka kantavat Italiaa käsivarsillaan ja kuljettavat sitä tunnelin toiseen päähän. Me pyydämme sinua, arkkienkeli Mikael: anna meille voimaa rakentaa normaalia elämää, jossa terveys on tärkeämpää kuin aseet, jossa työntekijöiden turva on tärkeämpää kuin voitto ja jossa perhe, siis ne ihmiset, joiden kanssa olemme päättäneet jakaa elämämme, minkä tahansa ikäisiä he ovatkin, on kaikkein tärkeintä. Olkoon tämä meidän rukouksemme laulu, joka nousee suoraan Jumalan luokse." (Giulia Tanel: Contro il Coronavirus, estratta la Spada di San Michele Arcangelo – Il Timone, http://www.iltimone.org/, 4.6.2020)

Marko Tervaportti

Lähteitä:

Del Guercio, Gelsomino: *7 Sanctuaries linked by a straight line: The legendary Sword of St. Michael* – https://aleteia.org/ (4.6.2020)
Hatchett II, Bentley: *What is the Sword of Saint Michael?* – https://tfpstudentaction.org/(4.6.2020)
Sanicanti, Antonella: *San Michele: 7 Santuari tracciano il segno della sua spada* – https://www.lalucedimaria.it/ (4.6.2020)
St. Michael, Archangel – https://www.vaticannews.va/ (4.6.2020)

Pyhän Mikaelin ruusukko

Aluksi

E: Jumala, + riennä minua pelastamaan.
K: Herra, kiiruhda minua auttamaan.
E: Kunnia Isälle ja Pojalle ja Pyhälle Hengelle.
K: Niin kuin oli alussa, nyt on ja aina, iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Pääosa

Jokaisen eri enkeleiden kuorolle osoitetun rukouksen jälkeen lausutaan yksi Isä meidän ja kolme Terve Maria -rukousta.

1. Pyhän Mikaelin ja serafien taivaallisen kuoron esirukousten tähden tehköön Herra meidät kelvollisiksi hehkumaan täydellisen laupeuden tulta. Aamen.

2. Pyhän Mikaelin ja kerubien taivaallisen kuoron esirukousten tähden suokoon Herra meille armon hylätä synnin tiet ja kulkea kristillisen täydellisyyden polkuja. Aamen.

3. Pyhän Mikaelin ja valtaistuinten taivaallisen kuoron esirukousten tähden valakoon Herra sydämeemme aidon ja vilpittömän nöyryyden hengen. Aamen.

4. Pyhän Mikaelin ja herruuksien taivaallisen kuoron esirukousten tähden antakoon Herra meille armon hallita aistejamme ja nujertaa kaikki kurittomat himot. Aamen.

5. Pyhän Mikaelin ja mahtien taivaallisen kuoron esirukousten tähden varjelkoon Herra meidät pahalta ja kiusauksiin lankeamiselta. Aamen.

6. Pyhän Mikaelin ja voimien taivaallisen kuoron esirukousten tähden suojelkoon Herra sielumme paholaisen juonia ja houkutuksia vastaan. Aamen.

7. Pyhän Mikaelin ja valtojen taivaallisen kuoron esirukousten tähden täyttäköön Jumala sielumme aidolla kuuliaisuuden hengellä. Aamen.

8. Pyhän Mikaelin ja arkkienkelien taivaallisen kuoron esirukousten tähden antakoon Herra meille kestävyyttä uskossa ja hyvissä töissä, jotta saavuttaisimme taivaan autuuden. Aamen.

9. Pyhän Mikaelin ja enkelien taivaallisen kuoron esirukousten tähden suokoon Herra, että he suojelevat meitä tässä kuolevaisessa elämässä ja saattavat meidät taivaaseen tulevassa elämässä. Aamen.

Lopuksi

E: Pyhän arkkienkeli Mikaelin kunniaksi.
K: Isä meidän…

E: Pyhän arkkienkeli Gabrielin kunniaksi.
K: Isä meidän…

E: Pyhän arkkienkeli Rafaelin kunniaksi.
K: Isä meidän…

E: Pyhien suojelusenkeliemme kunniaksi.
K: Isä meidän…

E: Oi kunniakas enkeliruhtinas pyhä Mikael, taivaallisten joukkojen johtaja ja komentaja, sielujen suojelija, kapinoitsevien henkien kukistaja, jumalallisen Kuninkaan huoneen palvelija ja ihailtava opastajamme, päästä kaikesta pahasta meidät, jotka luottaen käännymme sinun puoleesi, sinä, joka loistat ylhäisyyttä inhimilliset hyveet ylittäen, ja ohjaa meitä armeliaan suojeluksesi avulla palvelemaan Jumalaa joka päivä aina vain uskollisemmin.

E: Rukoile puolestamme, oi kunniakas pyhä Mikael, Jeesuksen Kristuksen kirkon ruhtinas.
K: Että me tulisimme hänen lupaustensa arvoisiksi.

E: Rukoilkaamme. Kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala, ihmeellisessä hyvyydessäsi ja tahtoessasi armeliaasti kaikkien ihmisten pelastusta sinä olet nimittänyt kunniakkaimman arkkienkeli Mikaelin kirkkosi ruhtinaaksi. Me pyydämme sinua: tee meidät sen arvoisiksi, että me pääsisimme kaikista vihollisistamme niin, etteivät he ahdistelisi meitä kuolemamme hetkenä vaan että hän opastaisi meidät sinun luoksesi. Tätä pyydämme meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen ansioiden tähden.

K: Aamen.

[Imprimatur 12. lokakuuta 2011, + Teemu Sippo SCJ, Helsingin piispa.]

Artikkeleita

Vakavasti sairaiden nesteytys ja ravitsemus

Useat henkilöt ovat olleet minuun yhteydessä ja tiedustelleet onko sairaalassa olevan potilaan nesteyttämättä ja ruokkimatta jättäminen moraalitonta. Tiedustelujen taustalla vaikuttaa olevan suomalaisissakin sairaaloissa lisääntyvä käytäntö tiettyjen potilaiden aktiivisen nesteytyksen tai ravitsemisen lopettamisesta.

Asiaa pohdittaessa on tärkeää ottaa huomioon se, että jokainen ihminen on erilainen. Siksi myös potilaiden tapaukset eroavat toisistaan. Siksi tässä artikkelissa ei ole tarkoitus tyhjentävästi analysoida kaikkia mahdollisia tapauksia, vaan hahmottaa yleiset suuntaviivat aiheen käsittelyyn lääketieteen etiikan näkökulmasta.

1. Artikkelissa käyttämiäni määritelmiä

a. Nesteytys: veden ja/tai elektrolyyttien antaminen:
- suullinen: suun kautta annettua nesteytystä.
- parenteraalinen: suoraan suoneen annettua nesteytystä (ns. tiputus) tai ihonalaisesti annettua.

b. Syöminen: prosessi, jolla syömme erilaisia ruokia.

c. Ravitsemus: joukko prosesseja, joiden avulla kehomme vastaanottaa, käyttää, muuttaa ja sisällyttää kudoksiinsa tietyn määrän aineita, joiden on täytettävä kolme perustarkoitusta: tuottaa energiaa, muodostaa rakenteita ja säädellä aineenvaihduntaa.

d. Ravitsemustila: missä määrin ruoka vastaa kehon tarpeita, puute- tai liikatilanteiden havaitseminen. Sisältää joukon erilaisia kokeita.

e. Ravintotuki: ravinteiden antaminen terapeuttisella indikaatiolla. Ruokavalion muokkaukset ovat yksi tehokkaimmista keinoista ravinnon saannin tukemiseen, etenkin potilailla, joilla on pitkälle edennyt sairaus.

f. Ravintolisät: suun kautta annettavat ravintolääkkeet potilaille, jotka eivät kykene täyttämään tarpeitaan tavanomaisella ruokavaliolla.

g. Keinotekoinen ravitsemus: ravinteiden antaminen muulla tavalla kuin suun kautta. Tällöin voi tulla kyseeseen:

- enteraalinen ravitsemus: suoraan mahaan tai ohutsuoleen putkien avulla.
- parenteraalinen ravitsemus: ravintoliuos annetaan laskimoon tiputuksena. Jos parenteraalinen ravitsemus kattaa kaikki potilaan ravitsemustarpeet ja indikaation keston odotetaan olevan yli kaksi viikkoa, annosteluun on kanavoitava pääsy keskuslaskimoon.

h. Perushoito: rutiininomaisessa käytännössä suoritettavat toimenpiteet, kuten eihajoava tai ei-invasiivinen ravitsemus, nesteytys, kivunlievitysaineet, peruslääkkeet, hygienia, asennon muutokset jne. Toimenpiteet on tarkoitettu lisäämään potilaan hyvinvointia ja mahdollisuuksia parantumiseen.

i. Hoito: farmakologiset, kirurgiset tai fyysiset keinot, joiden päätarkoitus on sairauksien tai oireiden parantaminen tai lievittäminen diagnoosin jälkeen. Monissa tutkimuksissa parenteraalinen nesteytys ja keinotekoinen ravitsemus sisältyvät hoitoon.

2. Potilaiden luokittelu odotetun elinajan perusteella

Lääketiede ei ole eksakti tiede ja siksi odotetut elinajat, joihin tässä artikkelissa viitataan, ovat tilastoihin perustuvia arvioita. Puhuttaessa potilaista, joita ei enää nesteytetä ja ruokita sairaaloissa, ehdotan käytettäväksi seuraavaa jaottelua:

a) Vakavasti sairaat potilaat, kroonisesti sairaat potilaat, koomassa tai vegetatiivisessa tilassa olevat potilaat, jotka eivät ole kuolemaisillaan ja joille ei toistaiseksi anneta palliatiivista hoitoa (odotettu elinaika: enemmän kuin 6 kuukautta).

b) Vakavasti sairaat potilaat, kroonisesti sairaat potilaat, koomassa tai vegetatiivisessa tilassa olevat potilaat, joiden sairaudet ovat edenneet pitkälle ja joille annetaan palliatiivista hoitoa. Näiden potilaiden kohdalla parantuminen millään hoitokeinolla on epätodennäköistä (odotettu elinaika: vähemmän kuin 6 kuukautta).

c) Saattohoidossa olevat potilaat, jotka ovat kuolemaisillaan (odotettu elinaika: vähemmän kuin 2 viikkoa).

3. Oikea aika lopettaa potilaan keinotekoinen nesteytys ja ravitsemus

Jokaiseen yllämainittuun ryhmään kuuluvan potilaan kohdalla tulee ottaa huomioon neste- ja ravintopuutteen tila, oireet ja niiden vaikutus elämänlaatuun, sekä potilaan ja hänen läheistensä kokema emotionaalinen kipu. Kun pohditaan potilaan nesteyttämisen ja ravitsemisen hyötyjä ja haittoja, tulee tilanne aina arvioida kokonaisvaltaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että potilaan kliininen tila, hänen sairaushistoriansa ja hoitoarvionsa tulee ottaa kaikki yhtä lailla huomioon. Vaikka hoitohenkilökunta päättääkin parhaasta hoito- ja menettelytavasta, on tärkeää, että päätöksestä keskustellaan potilaan ja hänen luvallaan myös omaisten kanssa.

Itsemääräämisperiaatteen näkökulmasta potilaalla on oikeus pyytää joko nesteytyksen ja ravitsemuksen jatkamista tai lopettamista. Se ei kuitenkaan merkitse automaattisesti sitä, että lääkärin tulee toimia potilaan toiveiden mukaisesti. Lääkärin tehtävä on aina arvioida lääketieteen tarjoamat keinot ja tehdä parhaaksi katsomansa ratkaisu hyödyntäen omaa kokemustaan ja myös omatuntoaan kuunnellen.

Potilaan perheen tulee tehdä yhteistyötä hoitohenkilökunnan kanssa ja tehdä päätöksiä potilaan puolesta silloin, kun tämä ei itse pysty päättämään asioistaan kliinisen tilansa vuoksi. Tärkeintä on toimia aina potilaan parhaan edun mukaan. Tässä yhteydessä nousee kuitenkin yleensä esille joitakin eettisiä kysymyksiä.

On hyvä ymmärtää, että henkilö, joka ei saa lainkaan nesteytystä tai ravitsemusta, päätyy lopulta syvään tajuttomuuden tilaan (koomaan), mikä johtaa yleensä kuolemaan 1-3 viikossa. Sellainen nesteytyksen ja ravitsemuksen lopettaminen, joka tähtää potilaan menehtymiseen on aina eettisesti väärin.

a)-ryhmään kuuluvat potilaat

(*eivät kuole sairauteen, jota sairastavat ja odotettavissa oleva elinikä on yli 6 kuukautta)*

Jokaisella potilaalla on luonnollisesti oikeus vaatia, että hänen hoitoonsa sisältyy nesteytys ja ravitsemus. Monet näistä potilaista voivat juoda vettä tai nesteitä suun kautta itse. Ne on annettava samalla tavalla kuin kussakin tapauksessa vaadittava ruokavalio. Joskus tähän ryhmään kuuluvalle potilaalle pitää antaa lisäravinteita, koska heidän ruokavalionsa ei olisi muuten riittävä. On myös tapauksia, joissa sairaus itsessään aiheuttaa häiriötä potilaan aineenvaihduntaan. Vaikka lääketieteellinen termi, jota tässä yhteydessä käytetään, on ”ravitsemushoito”, olisi harhaanjohtavaa ajatella asiaa erillisenä hoitona. Kyse on ennemminkin potilaan perusoikeuden huolehtimisesta.

Potilaan aliravitsemustila johtuu usein kyvyttömyydestä syödä normaalisti. Tällöin lisäravitsemisen tarkoituksena on välttää kehon toiminnallisuuden heikkeneminen, jotta potilas pystyisi paremmin kestämään tarvittavia hoitoja.

Riippuen potilaan kliinisestä tilasta, tämän ravitsemushoito voidaan toteuttaa joko suun kautta, enteraalisesti tai parenteraalisesti. Näistä kolmesta vaihtoehdosta tulisi suosia ensisijaisesti suun kautta tapahtuvaa ravitsemushoitoa. Annetuilla ruokavaliosuosituksilla pyritään parantamaan ruuan antamista, helpottamaan sen sulamista ja imeytymistä. Näiden lisäksi pyritään sekä edistämään mukavuutta että mukauttamaan ruokaa oireisiin.

Tähän ryhmään kuuluville potilaille annettua ravitsemushoitoa ei voida tulkita keinotekoiseksi elämän pidentämiseksi.

Artikkeleita

"Tietoinen oman (tai toisen ihmisen) kuoleman aiheuttaminen ei ole eikä siitä koskaan tule lääketieteen periaatteita kunnioittava päätös."

Kun potilas ei ole kuolemaisillaan, päätös lopettaa nesteyttäminen ja ravitseminen on eettisesti erittäin vakava ja väärä päätös. Näissä tapauksissa hoitohenkilökunta on tietoinen, että potilaan kuolema ei johdu sairauden biologisista syistä vaan siitä, että potilaalle ei anneta elämiseen vaadittavia resursseja. Sitä voidaan verrata siihen, että vanhempi kieltäytyisi antamasta vauvalleen ruokaa. Näissä tapauksissa on muistettava, että meillä on eettinen velvollisuus ruokkia ja ravita ihmisiä, jotka sitä tarvitsevat.

Jos tarkastelemme asiaa konkreettisemmin, on mahdollista tunnistaa kaksi erilaista asennoitumistapaa, jotka ovat molemmat eettisesti vääriä. Ensimmäisessä esimerkissä hoitohenkilökunta hyväksyy kyseenalaistamatta potilaan toiveen olla vailla ravintoa. Tämä voi johtua potilaan perheen antamasta paineesta tai siitä, että potilas ei itse kykene kohtaamaan sairauttaan ja vaatii hoitohenkilökuntaa keskeyttämään nesteytyksen ja ravinnon saamisen. Toinen esimerkki on yleinen ajatus siitä, että kroonisesti sairaiden potilaiden tapauksessa ”ei ole mitään tehtävissä”. Eettisestä näkökulmasta jotain on aina tehtävissä. Siksi näitä potilaita pitää hoitaa aivan kuten muitakin potilaita. Valitettavasti on kuitenkin olemassa lääkäreitä ja sairaanhoitajia, joiden mielestä jotkut potilaat ovat sairauksineen niin vähäarvoisia, ettei heitä ole järkevä hoitaa tai tarjota edes inhimillistä lohdutusta. Tällainen toiminta ei ole eettisesti kestävää.

Tarpeen tullen ryhmään a) kuuluvien potilaiden kohdalla on turvauduttava keinotekoiseen nesteytykseen ja ravitsemukseen. Ainoastaan silloin, kun lääkärin ja potilaan välillä on hyvä kommunikaatio ja potilas kykenee selkeästi perustelemaan, miksi hän ei halua jatkaa keinotekoista ravitsemushoitoa, olisi mahdollista pitäytyä keinotekoisesta ravitsemuksesta. Ravinto voidaan useimmiten antaa suun kautta. Näissä tapauksissa on hyvä konsultoida myös potilaan läheisiä siitä, onko potilaan päätös johdonmukainen hänen arvomaailmansa kanssa.

b)-ryhmään kuuluvat potilaat

(Vakavien sairauksien palliatiivisessa hoidossa: elinajanodote alle 6 kuukautta)

Tässä ryhmässä on jo yleisempää, että potilas ei enää itse kykene juomaan tai syömään mitään. Tällöin on tarkkaan arvioitava keinotekoisen ravitsemuksen hyödyt ja haitat. Jotkut potilaat reagoivat hyvin keinotekoiseen ravitsemukseen. Heidän nestehukkaan liittyvät oireet vähenevät ja elämänlaatu paranee. Sen sijaan toiset potilaat voivat kärsiä keinotekoisesta ravitsemuksesta, etenkin parenteraalisesta nesteytyksestä. Näissä tapauksissa potilas saattaa kärsiä esimerkiksi turvotuksesta, askiitista tai eritteiden lisääntymisestä. Tämä johtaa usein siihen, että potilas kokee kivun tunteen lisääntyvän. Tämän lisäksi potilas voi kärsiä myös mahdollisten leikkausten jälkitilaan liittyvistä oireista. Nämä tapaukset ovat erityisen vaikeita potilaan lähiomaisille.

Usein dementiapotilaiden kohdalla on tarpeellista rajoittaa heidän liikkumistaan, koska muuten he saattavat tahallisesti tai tahattomasti ottaa pois heihin asennetun katetrin. Tällöin on tarkkaan arvioitava keinotekoisen ravitsemuksen hyödyt ja haitat. On mahdollista, että ravitsemushoidosta on enemmän haittaa kuin hyötyä. Samalla tulee kuitenkin muistaa, että jokaisen potilaan tilanne on erilainen, jonka vuoksi paras toimintamalli vaihtelee tapauskohtaisesti. Kuten sanottu, on ravitsemushoidosta päätettäessä tärkeää ottaa huomioon potilaan hoitoarvio sekä lähiomaisten toiveet. Mikäli katetri päätetään asettaa, hoitohenkilökunnalla on oltava etukäteen selvät kriteerit sille, millaisissa tapauksissa haitat ylittävät hyödyt ja katetri on poistettava. Jos potilas on kotona, tipparuokinnan sijasta voidaan kokeilla ravinnon antamista ihon kautta, mikäli siitä aiheutuu vähemmän haittavaikutuksia.

Aiheesta saatavilla oleva tutkimustieto ei puolla yhtä ainoaa toimintatapaa. Sen vuoksi on tärkeää, että päätös nesteytyksen jatkamisesta tai päättämisestä tehdään ottaen huomioon sekä potilaan kliininen tila että hänelle annettu hoitoarvio. On eri asia, jos esimerkiksi potilaan tila jatkuvasti huononee, kuin jos hänen tilansa on vakaa. Tässäkin tapauksessa on tärkeää ottaa huomioon potilaan oma arvomaailma ja/tai hänen aiemmin esittämänsä toiveet.

Ryhmään b) kuuluvien potilaiden kohdalla keskeistä on siis se, että päätökset tehdään tapauskohtaisesti aina peilaten hoitoarviota ja kuunnellen potilaan lähiomaisia.

c)-ryhmään kuuluvat potilaat

(saattohoidossa olevat, joiden elinajanodote on alle 2 viikkoa)

Onko kuolemaisillaan olevaa potilasta aina pakko nesteyttää tiputuksen kautta?

Tähän kysymykseen ei ole yksiselitteistä vastausta. On tapauksia, joissa tiputus vähentää potilaassa nestehukan aiheuttamia oireita, kuten esimerkiksi voimakasta janon tunnetta. Näissä tapauksissa tiputus parantaa potilaan vointia ilman, että se pidentää hänen kokemaansa kipua. On toisia tapauksia, joissa tiputuksen haitat ovat kuitenkin suuremmat kuin sen hyödyt. Käytettävissä olevan tutkimustiedon ja kliinisen kokemuksen mukaan nestetiputus (tai nesteen anto) laskimoon on hoitokeinona hyvin kajoavaa (elimistön sisälle ulottuvaa), joka tavallisesti johtaa nesteen kerääntymiseen kudoksiin, keuhkopussiin tai vatsaonteloon. Kun nestettä on enemmän kehossa, sen eritys voi toisaalta myös lisääntyä ja johtaa virtsarakon katetrointiin. Mikään tällainen ei ole tarkoituksenmukaista, vaan aiheuttaa tarpeetonta kärsimystä potilaan elämän viimeisiin hetkiin. Potilaan lähiomaisten emotionaalinen tuska voi myös olla suurempi, jos he kokevat, että potilas on menehtynyt ikään kuin hukkuen ja nesteitä erittäen. Virtsan lisääntyminen vaatii tavalla tai toisella myös sairaanhoidollisen huomion lisäämistä. Tällöin on mahdollista, että kokonaisuutena hoitotapa vaikeuttaa saattohoitovaiheen hyväksymistä ja rasittaa potilasta tuomatta merkittäviä hyötyjä.

Parenteraalista nesteytystä saatetaan käyttää joskus siksi, että se vähentää potilaan ja potilaan lähiomaisten kokemaa stressiä. Tästä huolimatta yleinen käsitys on, ettei saattohoitovaiheessa nestehukka lisää kuolemanhetkenä koettua kipua. Kuona-aineiden kertyminen keskushermostoon virtsantulon ehtyessä voi myös ”luonnollisesti” sedatoida potilasta. Tällöin potilas voi kokea tilansa kevyeksi ja ”mukavaksi”, mikä on täysin vastakohtaista sille kivulle, jota potilas voi kokea esimerkiksi suoniin asennetusta tipasta tai nenä-mahaletkusta. Saattohoitovaiheessa riittäisi, että potilaan mukavuudentunnetta parannetaan esimerkiksi kosteuttamalla hänen kuivuneita huuliaan, mikä on symbolisesti hieno tapa pitää huolta potilaasta aina hänen kuolemaansa saakka. Luonnollisesti potilas voi ottaa nesteitä suun kautta loppuun saakka voimiensa ja tahtonsa mukaan.

Tiukkaan säännöstelty nesteytys ja usein toistuva suun kostuttaminen on joissain tapauksissa paras mahdollinen toimintamalli. Potilaan janon tunne lisääntyy hänen suunsa kuivuessa sairauksien ja niiden hoitojen (esim. sädehoidon tai morfiinin) takia. Näin ollen suun kostuttaminen on usein tehokkaampi tapa kuin tavallinen juominen tai potilaalle asennettava tippa.

Nesteytys ei ole itsessään tavoite näillä potilailla. Ei myöskään ole yhteyttä pidempään elinajanodotteeseen. Nesteytyksen kohdalla eettinen ongelma tulee siis lähinnä siitä, että potilas saa harvoin päättää toimintamallista itse. Lääkärinkään ei tule tehdä päätöstä yksin, vaan on tärkeää, että hän saa potilaalta ja tämän lähiomaisilta hyväksynnän valittuun hoitotapaan. Lisäksi on suositeltavaa, että tarvittaessa lääkäri pyytää arvion myös kollegoiltaan.

Onko kuolemaisillaan olevaa potilasta aina pakko ravita?

Monien tautien loppuvaiheessa on yleistä, että potilas kärsii aliravitsemuksesta. Näitä tauteja ovat esimerkiksi erilaiset syövät, elinten vajaatoiminta ja neurodegeneratiiviset sairaudet. Joidenkin arvioiden mukaan noin 50-75% potilaista voi kärsiä aliravitsemuksesta. Yleensä potilaan ravitsemusarvot ovat melko luotettavia indikaattoreita siitä, kuinka paljon elinaikaa on jäljellä.

Hyvin usein potilaat sekä heidän lähiomaiset ovat eniten huolissaan juuri aliravitsemuksesta, anoreksiasta, pahoinvoinnista, oksentelusta sekä ripulista ja niihin liittyvästä painonlaskusta. Pintapuolisesti voidaan ajatella, että aliravitsemus on isoin syy potilaan tilan heikkenemiseen ja että tämä tila paranisi, mikäli häntä ravittaisiin. Todellisuudessa aliravitsemustila ei kuitenkaan ole sairauden aiheuttaja vaan sairauden seuraus. Vaikka potilaan ravitsemustilaa voidaan tukea, on muistettava, että tässä vaiheessa ravitsemushoidon tavoitteena ei ole parantaa aliravitsemusta vaan kontrolloida potilaan oireita ja parantaa hänen elämänlaatuaan. Aliravitsemuksesta kärsiminen on vääjäämätöntä pitkälle edenneissä sairauksissa. Siksi määrätietoiset toimenpiteet, joilla yritetään korjata aliravitsemustila, johtavat yleensä suurempiin haittoihin kuin hyötyihin. Pitkälle edenneissä sairauksissa kehittyy vaikea aineenvaihdunnan häiriö, jossa elimistö ei kykene hyödyntämään ravinteita – annetaanpa niitä mitä kautta tahansa.

Näin ollen, kuten aiemmin olen todennut, keinotekoisen ravitsemuksen käynnistämistä on harkittava potilaan kokonaishoitoarvion valossa. Esimerkiksi pitkälle kehittyneiden syöpäpotilaiden kohdalla, joiden elinajanodotteessa on kyse päivistä tai viikosta, keinotekoinen ravitsemuksen aloittaminen voi myös merkitä kipujen ja kärsimyksen pidentämistä. Potilaan ollessa sairautensa loppuvaiheilla, tulee ensisijaisena tavoitteena olla hänen elämänsä viimeisten vaiheiden laadun parantaminen. Tämä puhuu sen puolesta, että voimakkaita hoitokeinoja tulee välttää.

Tutkimusten mukaan potilas ei tunne ravinnon puutteen seurauksia elämänsä viimeisten päivien aikana. Hänellä ei ole näläntunnetta ja joissain tapauksissa potilas voi olla tuntematta lainkaan kipua, mikä voi johtua endogeenisten opioidien vapautumisesta. Potilas ei siis ole kuolemassa, koska ei syö, vaan hän ei syö, koska on kuolemaisillaan. Tässä tapauksessa kyse on luonnollisen kuoleman sallimisesta, vaikka onkin toki tärkeää vähentää potilaan kokemaa kipua mahdollisuuksien mukaan.

Toisten tutkimusten mukaan pitkälle edenneiden dementiapotilaiden kohdalla letkuravitsemus ei paranna selkeästi potilaan olotilaa, mukavuutta tai elinajanodotetta. On myös tunnettua, että dementiapotilaan kehon alkaessa hylkimään ravintoa, hänen voidaan katsoa siirtyneen saattohoitovaiheeseen. Koska kyse ei ole vain poikkeuksista yksittäisten potilaiden kohdalla, on pidettävä mielessä letkuravitsemuksen haitalliset vaikutukset. Pitkälle edennyttä Alzheimerin tautia tai muuta dementiaa sairastavalla ravintoletkut voivat aiheuttaa vaarallisia komplikaatioita. Nyrkkisääntönä voidaankin pitää sitä, että saattohoitovaiheessa olevien dementiapotilaiden kohdalla ei ole suositeltavaa käyttää letkuruokintaa.

Ryhmään c) kuuluvien potilaiden kohdalla keinotekoinen nesteytys ja ravitsemus ei ole lääketieteellisesti tai eettisesti välttämätöntä.

Tilanteessa, jossa potilas on hyväksynyt täysipainoisesti kuolemansa, hänen on mahdollista olla syömättä ja juomatta tai hän voi kieltäytyä ravitsemushoidosta. Potilaan toiminta ei tässä tapauksessa ole paheksuttavaa ja moraalitonta. Todellinen haaste syntyy niissä tilanteissa, joissa potilas ei itse kykene päättämään asiasta, vaan joku muu päättää hänen puolestaan. Näissä tapauksissa päätös on tehtävä mahdollisimman tarkasti harkiten.

Lääketieteen kolme keskeistä tavoitetta on parantaa, helpottaa ja tukea potilasta. Tietoinen oman (tai toisen ihmisen) kuoleman aiheuttaminen ei ole eikä siitä koskaan tule lääketieteen periaatteita kunnioittava päätös. Tämän vuoksi hoitotavan valinnan tavoitteena ei koskaan tule olla potilaan tappaminen eli ihmiselämän päättäminen. Mutta, kuten yllä on todettu, voi joskus keinotekoisesta pakkonesteytyksestä tai ravitsemuksesta pidättäytyminen olla eettisesti oikea päätös.

isä Raimo Goyarrola LL TT

Lukijoilta

Facebook manipuloi vapaata tahtoamme

Vapaa tahto on uskomme perus-pilareita. Jokainen ihminen on varustettu vapaalla tahdolla ja omatunnolla, joiden perusteella voimme tehdä joko hyviä tai pahoja päätöksiä ja tekoja. Aadam ja Eeva tekivät vapaasta tahdostaan meitä kaikkia koskevan synnin, jonka seurauksena Jeesus Kristus tuli maailmaan ja kärsi ristinkuoleman, jotta jokainen, joka häneen uskoo, pelastuisi.

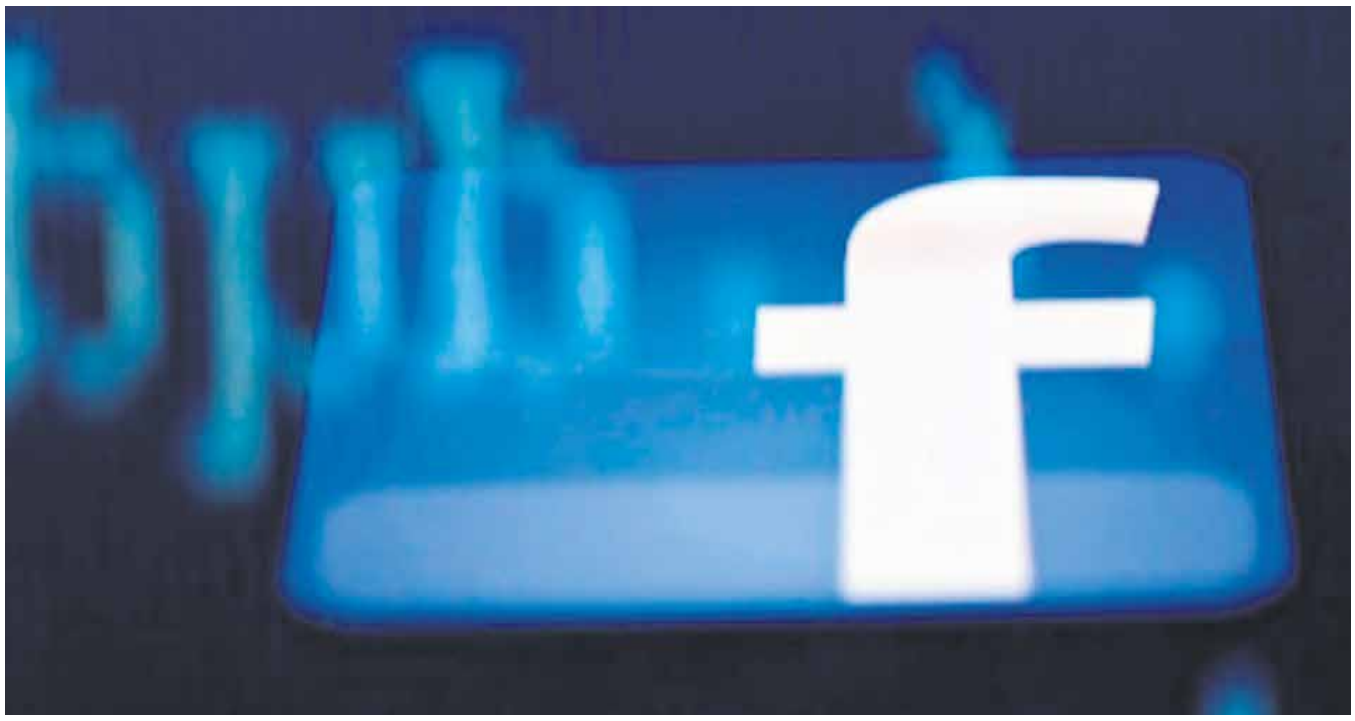

Vapaa tahtomme on kuitenkin manipuloitavissa, jopa ohjattavissa. Tästä on näyttöjä mm. Korean sodasta ja eri maiden tiedustelujärjestöjen toimista. Tällöin valtiot manipuloivat vapaata tahtoamme. Nyt sen tekee yksityiset, voittoa tavoittelevat, monikansalliset globaaliset yritykset.

Professori S. Zuboff Harvardin yliopistosta on kirjoittanut ansiokkaan teoksen "The Age of Surveillance Capitalism (Valvontakapitalismin aika", jossa hän käsittelee tapoja, miten merkittävät IT-alan yhtiöt kuten Facebook, Google, Amazon, Microsoft, Alphabet sekä kiinalainen Baibu ja monet muut keräävät kaikki verkossa olevat tiedot meistä ja käyttävät niitä liikevaihtonsa ja -voittonsa kasvattamiseen. Nämä yhtiöt muodostavat tänään yli puolet Yhdysvaltojen pörssiarvosta. Kerätyt tiedot myös myydään kolmansille osapuolille, jotka vuorostaan myyvät niitä edelleen. Näin verkossa olevat tiedot meistä samoin kuin kulutus- ja käyttäytymisprofiilimme ovat kaupallisten mutta myös muiden toimijoiden käytettävissä ja omistamia. Nämä tiedot eivät koskaan häviä vaan ovat tiedostoina eli "pilvessä" ikäänkuin ikuisesti.

Nuorten arvomaailma uhattuna

Katolisina ja kristittyinä meitä kiinnostanee, miten varsinkin Facebook manipuloi kerättyjä tietoja. Erityisen haavoittuva kohderyhmä on nuoret kouluikäiset käyttäjät, joiden persoonallisuus ja arvomaailma ovat vasta muodostumassa. Vuonna 2017 Facebook keräsi psykologiset tiedot (psychological insights) 6,4 miljoonalta koululaiselta Australiasta ja Uudessa-Seelannista. Tavoitteena oli tietojen manipuloimisen avulla vaikuttaa nuorten asenteisiin, arvoihin ja mielialoihin. Facebook pyrki identifioimaan, milloin ja minä viikonpäivänä nuoret ovat tavallista vastaanottavaisempia vaikutteille, jotka suunnataan heille Facebookin kautta joko mainoksena tai "salattuna" eli ei läpinäkyvänä sanomana; lähetetyn sanoman olemus ja vaikutus on sellainen, että sitä ei normaalioloissa havaita.

Analysoimalla tämän merkittävän testiryhmän lähettämiä sanomia, kuvia, yhteydenottoja ja Googlen kautta tekemiä internet-hakuja Facebook pystyi keinoälyä eli AI-keinoja hyväksikäyttäen selvittämään ja määrittelemään, milloin nuori oli stressaantunut, tunsi itsensä unohdetuksi, oli jonkin vahvan tunteen hallitsema, peloissaan, hermostunut, tunsi itsensä tyhmäksi ja "pelleksi", arvottomaksi ja epäonnistuneeksi. Tavoitteena Facebookilla oli identifioida, milloin ja millaisten vaikutteiden ohjaamina nuoren mieliala vaihtui viikon eri päivinä.

Tutkimuksen tuloksena ilmeni että koululaisten mielialat todella vaihtuivat päivittäin viikon eri päivinä. Facebook pystyi nyt ajastamaan ja systematisoimaan nuorten emotionaaliset tunteet ja mielialat. Mielialamuutokset Facebook pystyi identifiomaan tunnin tarkkuudella. Tietoja käytetään kaupallisessa ja mahdollisesti muussakin tarkoituksessa nuoren mielialan mukaan. Mahdollisesti vastaavaa aineistoa kerätään myös muilta käyttäjilta ja kohderyhmiltä.

Facebookille selvisi yksiselitteisesti, että yhtiö voi manipuloida nuoria ja heidän päätöksiään sekä vaikuttaa heidän motivoimiseen ja arvomaailmaansa. Lopputulema oli, että nuori haluaa olla samanlainen kuin muutkin nuoret. Tietoja on käytetty mm. äänestysten manipuloimisessa ja laajalti kaupallisesti. Myönteisillä ja kielteisillä sanomilla Facebook voi siten ohjata kohdehenkilön päätöksentekoa suuntaa tai toiseen. Vaikuttaminen on aktiivista ja muuttuu jopa tunneittain. Tähän AI antaa mahdollisuuden. Yksilö ei enää toimi itsenäisesti vaan on osa suurempaa manipuloitua kokonaisuutta, koska hän "haluaa olla samanlainen kuin muutkin". Jatkuva ohjeistus on korjattavasissa ja täydennettävissä uusilla tiedoilla, kuvilla, musiikilla tai äänillä ja sanomilla. Vaikuttaminen on nopeaa ja usein välitöntä, joten sen taustan selvittäminen on vaikeata, koska se perustuu pääasiallisesti tunteisiin ei niinkään faktaan.

Tunteiden, mielikuvien ja fantasioiden arvomaailma

Facebookin toiminta perustuu siis tunteisiin ja emotioihin, jotka vuorostaan perustuvat yksilön pelkoihin, mielikuviin ja fantasioihin. Näiden tekijöiden kautta kuvastuu yksilön heikkous vaikutttaa omaan päätöksentekoonsa, jota Facebook pyrkii eri keinoin edelleen heikentämään. Yksilö ei enää toimi kriittisesti, vaan hänen empaattisuutensa heikkenee, kuten myös hänen arvioitikykynsä, oma kehityksensä (aikuinen toimii kuin lapsi), aitoutensa, oppimisensa ja elämänsä tavoitteellisuus. Henkilö on nyt impulsiivisempi, hänen on vaikeata keskittyä pitempään johonkin asiaan ja hän hakee aktiivisesti välitöntä ratkaisua ja tunteen tyydyttämistä. Luovuuskyky heikkenee. Hänellä on myös vaikeuksia rakentaa kestäviä suhteita muihin ihmisiin. Hänen tietoisuutensa itsestään ja ympäristöstään heikkenee. Facebook pyrkii ohjaamaan yksilön ajatuksia, tunteita ja haluja. Hänen on vaikeata sitoutua toiseen ihmiseen esim. avioliitossa, työpaikkaan, harrastukseen tai vaikkapa uskontoon. Lopputulema on, että hänen itsetuntonsa ja vapaa tahtonsa heikkenee.

Vain nuori, jolla on vahva tahto ja selkeä visio omasta tulevaisuudestaan pystyy toimimaan itsenäisesti. Suurin osa kouluikäisistä nuorista ei vielä ole muodostanut selkeää kuvaa itsestään, arvoistaan tai elämäntavoitteistaan. Siten he ovat Facebookin aktiivisen manipulaation uhreja. Professori Zuboff mainitsee tässä varoittavina esimerkkeinä mm. Pokemon Go -pelin ja sen yhteyteen rakennetut kaupalliset hyödyt, Cambridge Analytikan poliittisen vaikuttamisen ja karttasovellutukset, jotka ohjaavat reittiämme sellaisten kauppojen ja ravintoloiden ohi, jotka ovat ostaneet meitä koskevat tiedot: henkilöprofiilit sekä kulutuskäyttäytymisemme.

Vapaa tahto uhattuna

Facebookin tavalla toimia on suora vaikutus myös katoliseen kirkkoon ja yleensä kaikkiin uskontoihin. Google valikoi, mitä tietoja ja kontakteja annetaan eri hakijoille. Tietoja salataan yksinkertaisesti jättämällä sellaiset tiedot pois, jotka eivät vastaa IT-yhtiön arvomaailmaa tai taloudellisia etuja.

Vakaumus heikentää yhtiön mahdollisuuksia vaikuttaa ja manipuloida. Vahva usko vuorostaan antaa vakaan pohjan olemassaololle ja kaikelle toiminnalle. Kristillinen usko perustuu rakkauteen eli empatiaan, toisten kunnioittamiseen, auttamiseen ja suojelemiseen. Facebook on perusolemukseltaan uskontojen vastainen ja siten myös instrumentti ihmisten ohjaamiseen pois omasta uskonnostaan kohti fantasioiden ja mielikuvien epätodellista maailmaa.

Vapaa tahto on siten uhattuna. Voidaan kysyä onko meillä enää oikeastaan vapaata tahtoa, ja jos on, niin missä määrin ja millä alueilla. Tämä vaikuttaa suoraan käsitykseen synnistä. Jos henkilö – varsinkin nuori – tekee "kuin kaikki muutkin" ja tällaista toimintaa tukee koko informaation maailma, niin missä on koettu synti. Muuttuuko synnin koettu olemus, kun nuori ja ehkä aikuinenkaan ei enää voi tai osaa kunnolla erottaa oikeaa väärästä? Miten se vaikuttaa rippiin ja katumukseen? Eräs ongelma on, onko synti tehty vapaasta tahdosta, jos syntiä ei enää edes aktiivisesti tiedosteta.

Internet-maailma, varsinkin Facebook ja Google, vaikuttavat merkittävällä tavalla arvomaailmaamme. Voidaan mielestäni syyllä kysyä onko meillä ylipäänsä nykyisessä IT-ympäristössä edelleen yhtenäinen kristillinen arvomaailma, ja jos on, niin minkälainen se on ja minkälaiseksi se on muodustumassa.

Pappien ja uskonopettjien tulee vakavasti tutustua nykyiseen IT-maailmaan, varsinkin Facebookiin ja Googleen, ja siihen, minkälaisen arvomaailman nämä yhtiöt ovat rakentamassa, myymässä meille kaikille.

Jan-Peter Paul

Lähde: Zuboff S. (2019) The Age of Surveillance Capitalism. Profile Books, London (691 sivua).

Lukijoilta

Kauan sitten Studiumissa

Vuonna 1988 vietettiin Missale Aboensen 500-vuotisjuhlaa ja samalla juhlittiin myös suomalaisen kirjan juhlavuotta. Huomattiin taas kerran, että ajanmukainen tieto Suomessa julkaistusta katolisesta kirjallisuudesta puuttui täysin, ja heräsi ajatus koota yhteen pieneen julkaisuun kaikki saatavissa oleva tieto katolisista teoksista, etenkin ajatellen uusia suomalaisia käännynnäisiä, jotka jatkuvasti kyselivät katolista luettavaa.

Studium Catholicumin johtaja, isä Martti Voutilainen OP innostui ajatuksesta ja päätti, että oli korkea aika tehdä jotakin katolisen ja katolishenkisen kirjallisuuden tuomiseksi ihmisten ulottuville. Hän otti yhteyttä piispa Paul Verschureniin SCJ, joka heti näki suunnitelman hyvät puolet ja kannusti kaikin tavoin työhön ryhtymistä. Myös hän oli havainnut kirkkoon liittyneiden suomalaisten suuren tiedonhalun ja piti yhtenäisen tietovihkosen kokoamista erittäin hyvänä ja kannatettavana asiana. Isä Martti sai avukseen kirjallisesti laajatietoiset maallikkodominikaanit Kaarina Kohon ja Tuula Luoman, sekä kirjastossa toimivan Outi Kecskemétin. Tietojen kokoaminen aloitettiin heti, ja tekijät yllättyivät saatavissa olevan kirjallisuuden runsaudesta. Yhä uusia teoksia ilmestyi hyllyjen kätköistä ja antikvariaateista, puhumattakaan Studiumista löytyvistä teoksista. Samalla innostuttiin myös keräämään konkreettisesti näitä kirjoja, joista monet oli julkaistu jo vuosikymmeniä sitten. Tietojen kokoaminen vei aikaa, mutta Studiumin juhlavuonna 1990 avattiin Studiumissa näyttely katolisista kirjoista ja sen yhteydessä julkaistiin niistä kertova Katolisen kirjallisuuden luettelo sekä myös sen eräänlainen rinnakkaisteos Collectio Catholica Fennica, Studiumissa olevien paikallista katolista kirkkoa koskevien tekstien ja kirjojen luettelo. Nämä kaksi vihkoa aloittivat Studiumin uuden julkaisusarjan Collectanea Catholica.

Isä Martti Voutilainen saattoikin Studium Catholicumin 40-vuotisjuhlavuonna ilolla todeta, että kahden vuoden työ oli saatu vihdoin päätökseen, ja tietoa katolisesta kirjallisuudesta oli nyt helposti kaikkien kiinnostuneiden saatavilla. Kun luetteloa alettiin koota, ajateltiin ensin vain katolista uskoa käsitteleviä kirjoja, joihin tutustuminen saattoi olla varsinkin diasporassa eläville ja kirkkoon liittyville sekä muillekin katolilaisille olla hyvin tärkeää, mutta melkoisen sattumanvaraista. Sitten huomattiin, miten paljon Suomessa oli julkaistu klassista katolista kaunokirjallisuutta, ja päätettiin laajentaa luetteloa myös käännösteoksiin, sitten mukaan tulivat lasten kirjat sekä tietopuolinen katolinen taide- ja arkkitehtuurikirjallisuus. Lopulta huomattiin, että kirjoja oli yli neljäsataa, ja niiden kokoaminen yhteiseen näyttelyyn alkoi. Näyttely avattiin lauantaina 5. toukokuuta, jolloin isä Martti tervehdyspuheessaan sanoi kirjojen parissa tehdyn kulttuurityön olevan hidasta ja aikaa vievää, mutta erittäin antoisaa. Piispa Paul Verschuren vastasi isä Martille kertomalla, että oli kohdannut kahdenlaista suhtautumista katolisiin kirjoihin. Jotkut olivat hyvin kielteisiä "Catholica, non leguntur!" (Katolista, ei lueta!) Toiset taas valittivat, etteivät löydä mitään katolista luettavaa. Piispa sanoi olevansa hyvin iloinen voidessaan nyt luettelon avulla osoittaa, että hyvää katolista kirjallisuutta on suomeksi olemassa, ja kiitti työryhmää sen tekemästä arvokkaasta työstä.

Avajaisviikonloppu osui toukokuun kiireiseen viikonloppuun, mutta kaikki ne monet kiinnostuneet, jotka helteisestä säästä ja ensikommuunio- ja vahvistusjuhlista huolimatta olivat tulleet Studiumiin näyttelypäivinä, tutkivat kirjapöydät perusteellisesti. Ihmisten kirjahankintalistat kasvoivat katolista pituutta. Luettelo ja näyttely osoittivat todellisen tarpeen olleen olemassa, ja kun useampikin kävijä istuuutui ja upposi lukemaan, saattoi työryhmä hykerrellä tyytyväisyydestä.

Näyttely kiersi myös useissa seurakunnissa Studiumin lisäksi. Henrikissä se oli esillä marraskuussa kahtena viikonloppuna, ja kaikkina päivinä kävijöitä oli runsaasti, siitä saa käsityksen Studiumin vieraskirjasta, jonka sivut täyttyivät nopeasti. Myös muutamat muut seurakunnat halusivat saada näyttelyn vieraakseen, muistaakseni ainakin Maria ja Turku olivat kiinnostuneita. Tämän suuren työn tekeminen oli ollut erittäin antoisaa, oli opittu paljon uutta, oli tehty yllättäviä löytöjä, ja ennen kaikkea näyttelyssä kävijöiden innostus oli mieltä lämmittävää. Luettelo myytiin loppuun hyvin nopeasti, eikä toinen painoskaan kovin pitkään viipynyt myyntipöydällä.

Näyttelyn loputtua kaunokirjallisuus koottiin Studiumin ns. pikkukirjastoon, missä nykyisin on taidekirjallisuutta. Se osoittautui kullanarvoiseksi teoksi, sillä uudet kirkkoon tulijat saivat nopeasti tuntuman katolisuuteen juuri kaunokirjallisista teoksista, joista useimmat lukeutuvat kirjallisuuden klassikoihin. Osasto oli runsaassa käytössä ja herätti samalla monessa uudessa katolilaisessa innostuksen muidenkin kirjojen lainaamiseen. "Ajatella, että täällä on näin paljon ihania kirjoja!" "Saako näitä kaikkia lainata?" Kiinnostus oli herännyt ja jatkui aina isä Martin kuolemaan saakka. Isä Guy Bethuné hoiti Studiumia isä Martin jälkeen, mutta kun hän kuoli jouluaattona 2002, alkoivat uudet tuulet puhaltaa. Uusi piispa Józef Wróbel pohti kirjaston ottamista hiippakunnan hoitoon. Näin ei kuitenkaan käynyt, sillä Studium Catholicum -säätiö halusi jatkaa sen ylläpitämistä. Kun sitten Suomeen saapui uusia nuoria dominikaaneja, jotka eivät tunteneet Suomen katolista historiaa, he teettivät Studiumissa suuren remontin, minkä jälkeen nämä näyttelyn kirjat siirrettiin syrjään kellarivarastoon, sillä niille ei enää löytynyt tilaa varsinaisessa kirjastossa. Suomalaiset käännynnäiset jäivät paljolti ilman maanläheistä tietoa katolisesta elämästä.

Kun Studium Catholicum tänä vuonna viettää 70-vuotisjuhlaansa olisi hyvä muistaa, että myös tavalliset katolilaiset kaipaavat hyvää katolista luettavaa. Kaikki kunnia paaveille ja piispoille ja teologian ruisleivälle, mutta ihmiset haluavat joskus myös kevyempää herkuttelua!

Tuula Luoma OP

Puhdasta vettä Bolivian vuoristokylissä

Suomen Caritaksen hanke on tukenut vuoristokylien asukkaita parantamaan terveyttään ja ympäristöään

Vesi on elämä II-hanke Boliviassa on tullut päätökseen. Caritas Corocoron toteuttamalla hankkeella tuettiin puhtaan veden saatavuutta ja sanitaatiota kolmessa kylässä La Pazin vuoristoalueella vuosina 2017-2019. Samalla ihmiset ovat innostuneet kehittämään kyläyhteisöjään ekologisesti kestävämpään suuntaan.

Runsaan 11 miljoonan asukkaan Bolivia on väkiluvultaan Andien pienin valtio ja kuuluu Latinalaisen Amerikan köyhimpiin maihin. Vaikka maa on kehittynyt ja vaurastunut nopeaan tahtiin viime vuosina, niin varsinkin haavoittuvimpien ryhmien, kuten alkuperäiskansojen ja naisten asema on yhä heikko. Hankekylien alueella jopa yli 80 prosenttia ihmisistä elää köyhyysrajan alapuolella. Puhtaan juomaveden puute ja huono hygieniatilanne lisäävät myöskin terveysongelmia.

Yhteistyöllä kestävään tulevaisuuteen

Hankkeen koordinaattori Mervi Hakoniemi vieraili hankekylissä lokakuussa 2019 ja tapasi hyödynsaajia sekä paikallisen kumppanijärjestön Caritas Corocoron työntekijöitä. Perheet ovat rakentaneet käymälöitä sekä joissain kylissä myös omat vesitankkinsa. Miehet ja naiset tekivät hankkeen aikana yhdessä rakennustöitä ja osallistuivat työpajoihin, joissa opeteltiin muun muassa käyttämään uudestaan käytettyjä muovipulloja ja autonrenkaita. Autonrenkaista saa maalaamalla vaikkapa kauniita kukkapenkkejä. Lisäksi tietoisuus maaperän ja puiden suojelun tärkeydestä on lisääntynyt, mikä on tärkeää kuivuudesta ja eroosiosta kärsivillä vuoristoalueilla.

Suomen Caritaksen tukemissa kolmessa hankekylässä yhteensä 155 perhettä saa nyt puhdasta vettä. Lisäksi esimerkiksi monet taudit, kuten ripuli ja loissairaudet, ovat vähentyneet kylissä jopa puoleen entisestä. Paikallinen terveyskeskuslääkäri tohtori Ramiro Mamani kertoo, että Caritas Corocoro on onnistunut innostamaan ihmiset osallistumaan työpajoihin, ja muutos entiseen on ollut selkeä. Esimerkiksi kouluissa järjestetyissä työpajoissa on opetettu käsienpesua, hampaiden harjausta ja kuukautishygieniaa.

Sammakoita ja hiiren karvoja

Tacoran kylässä asuva Ángel Flores kertoo meille, millaista hänen elämänsä oli ennen hankkeen saapumista kylään. ”Meillä oli ennen tapana ottaa vettä kastelujärjestelmästä tai kaivosta. Toisinaan veden mukana oli ötököitä, joskus jopa sammakoita. Parantaaksemme tilannetta rakensimme yksinkertaisen vesijärjestelmän, mutta koska meillä ei ollut tietotaitoa vesijärjestelmän rakentamisesta, se ei toiminut toivotulla tavalla, vaan vesijärjestelmään pääsi sisään hiiriä ja liskoja, ja niitä löytyi myös juomaveden seasta”. Nyt herra Flores jo nauraa asialle ja kertoo: "Kerran kotitalouksiin tuleva vesi katkesi, eikä meidän alkukantaisista hanoistamme tullut ollenkaan vettä, joten päätimme puhdistaa vesisysteemin. Löysimme putkistosta hiiren luita, joista vesi oli poistanut kaiken nahan, ja kun tarkistimme kotiemme hanat, löysimme niistä hiiren karvoja. Sellaista vettä olimme kaikki juoneet!” Hän vakavoituu ja kertoo, että heidän elämänsä oli aiemmin hyvin vaikeaa. ”Puhdas juomavesi on ollut monien vuosien unelma!” Ángel mainitsee, että kun Caritas Corocoro saapui kylään, heidän elämänsä muuttui. Nyt kaikilla kyläläisillä on vettä, sitä riittää koko perheelle ja sitä on turvallista juoda."

Suomen Caritas kiittää kaikkia Vesi on elämä II -hanketta tukeneita Fideksen lukijoita!

Sara Simonsen, Suomen Caritas ry.

Caritas-kuulumiset *Nytt-News*

Suomen Caritas Finland

Caritaksen toimisto avoinna kesäkuussa

Caritaksen toimisto on auki kesäkuussa ma-pe klo 10-15 ja sopimuksen mukaan. Toimisto on suljettu 29.6.-2.8. henkilökunnan kesälomien ajan. Avaamme taas 3.8. Tervetuloa käymään! Osoite on Kuusitie 6, Helsinki.

Caritas office is open in June

Caritas office is open in June Monday throuh Friday at 10 am to 3 pm and on agreement. The office is closed from June 29th till August 2nd and reopens on August 3rd. Welcome! Our address is Kuusitie 6, Helsinki.

Caritaksen 60-vuotisjuhlaseminaari

Suomen Caritaksen 60-vuotisjuhlaseminaari järjestetään NewCo-juhlasalissa (Ensi linja 1, Helsinki) 22.10. klo 12-16. Puhujina mm. emerituspiispa Teemu Sippo, Caritas Europan pääsihteeri Maria Nyman, Caritas Tanskan pääsihteeri Maria Krabbe Hammershoy ja Etnisten suhteiden neuvottelukunnan ETNO:n pääsihteeri Peter Kariuki. Seminaarin tarkempi ohjelma julkistetaan syksyllä.

Caritas Finlands 60 år-jubileumsseminarium

Caritas Finlands jubileumsseminarium ordnas i NewCo festsalen (Första linjen 1, Helsingfors) den 22.10. kl 12-16. Exakt tidtabell tillkännages senare.

Caritas Finland's 60-year anniversary seminar

The 60-year anniversary seminar of Caritas Finland will be held in the NewCo Hall (Ensi linja 1, Helsinki) on October 22nd at 12-16. The detailed schedule will be announced later.

Kymppi-hanke tukee yrityksiä eriarvoisuuden vähentämisessä

Caritaksen, Diakonissalaitoksen sekä ortodoksijärjestöjen Filantropian ja Filoksenian yhteisen Kymppi-hankkeen tavoitteena on sitouttaa suomalaiset, kehittyvissä maissa toimivat yritykset toimimaan eriarvoisuuden vähentämiseksi. Hanke pyrkii osoittamaan, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja kaikkien ihmisten yhdenvertainen kohtelu voivat olla yrityksen menestystekijöitä. Hankkeessa järjestetään yrityksille työpajoja kestävän kehityksen teemoista, tuotetaan käytännön vastuullisuustyötä tukeva mobiilioppimismateriaali sekä levitetään menestystarinoita yrityksistä, jotka ovat onnistuneesti yhdistäneet kestävän kehityksen tavoitteet liiketoimintaansa. Hanketta rahoittaa Ulkoministeriö.

Olethan maksanut jäsenmaksusi? Jäsenenä saat alennusta luostarituotteista

Jäsenemme tekevät osaltaan avustustoimintamme mahdolliseksi! Tänä vuonna jäsenmaksunsa maksaneet saavat myös 10 prosentin alennuksen luostarituotteistamme. Luostarituoteostoksia voit tehdä toimistollamme (Kuusitie 6, Helsinki) ja verkkokaupassamme (www.caritas.fi/caritas-kauppa). Alle 25-vuotiaille jäsenillemme jäsenmaksun maksaminen on vapaaehtoista.

Lisätietoja / In English / på svenska: www.caritas.fi

ENTÄ JOS KALAA EI TULEKAAN?

Monien vähävaraisten perheiden tilanne on koronakriisin myötä tiukentunut entisestään.

Auta lasten ja nuorten leirimaksuissa ja ruokakuluissa.

CARITAKSEN KOTIMAAN KERÄYS

Danske Bank FI73 8000 1270 1545 04
Viite 2325

MobilePay: 95959 (viite: kotimaa)

Suomen Caritas

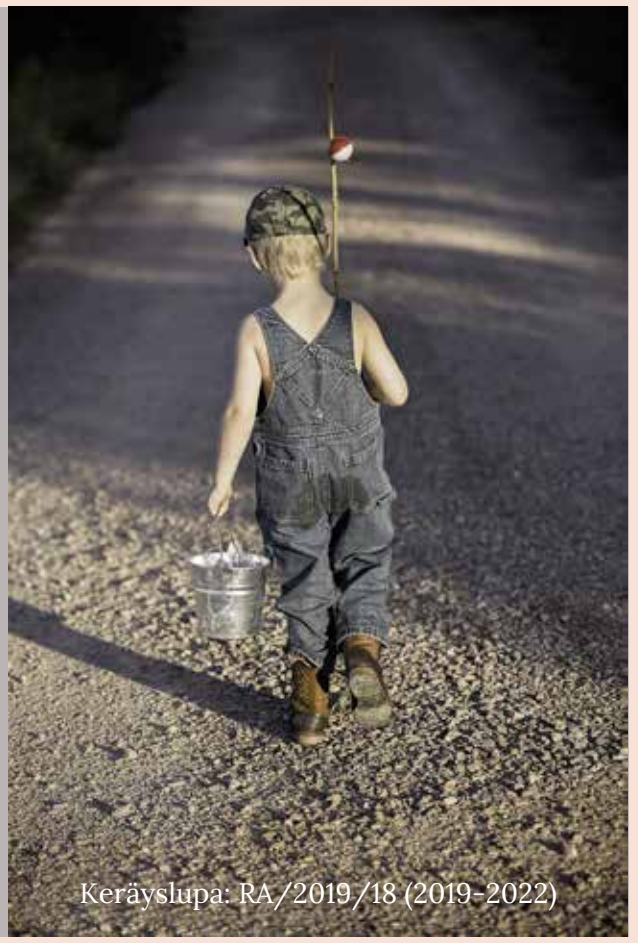

Keräyslupa: RA/2019/18 (2019-2022)

Tervetuloa Caritaksen vuosikokoukseen!

Koronaepidemian vuoksi siirretty vuosikokous järjestetään Pyhän Marian kirkon seurakuntasalissa (Mäntytie 2, Helsinki) tiistaina 25.8. klo 17.00. Tilaisuudessa on kahvitarjoilu. Lämpimästi tervetuloa!

Välkommen till Caritas årsmöte!

Mötet hålls i Sankta Maria kyrkans församlingssal (Tallvägen 2, Helsingfors) tisdagen 25.8. klo 17.00. Kaffeservering. Varmt välkommen!

Welcome to the Annual General Meeting!

The Annual General Meeting of Caritas Finland will be held in the Parish Hall of St. Mary's Church (Mäntytie 2, Helsinki) on Tuesday August 25th at 5 pm. Coffee will be served. Welcome!

Hartausohjelmat

Suomenkieliset lähetykset

YLE RADIO 1

- su 16.8.2020 pyhä messu klo 11.00. Radioitu samana päivänä klo 10.00 alkaen. Pyhän Marian kirkko, Helsinki.

Svenskspråkiga sändningar

YLE VEGA
Andrum kl. 6.54 och 9.10

- måndag 17.8.2020 Sara Torvalds
- onsdag 9.9.2020 Marko Pitkäniemi

YLE VEGA
Aftonandakt kl. 19.15

- måndag 16.11.2020 Anna-Katarina Schatzl (Stockholm)
- tisdag 1.12.2020 pater Pascal-René Lung OP (Stockholm)

Uutta ja vanhaa Katolisessa kirjakaupassa

- Mm. Josef Ratzingerin kirjoja
- Tuore Maria ja kirkko -kirja
- Lukupalvelus -kirjoja
- Tarjous- ja ALE-kirjoja

KESÄTAUKO 16.6.-17.7.

katolinenkirjakauppa.net

På svenska

Gud är kärlek

I bergspredikan behandlar Jesus Kristus utförligt innebörden av begreppet kärlek. Han säger:

"I haven hört att det är sagt: Du skall älska din nästa och hata din ovän. Men jag säger eder: Älsken edra ovänner, och bedjen för dem som förfölja eder, och varen så eder himmelske Faders barn: han låter ju sin sol gå upp över både onda och goda, och låter det regna över både rättfärdiga och orättfärdiga. Ty om I älsken dem som älska eder, vad lön kunnen I få därför? Göra inte publikanerna det samma? Och om I visen vänlighet mot edra bröder allenast, var synnerligt gören I därmed? Göra inte hedningarna detsamma? Varen alltså I fullkomliga, såsom eder himmelske Fader är fullkomlig." (Matteus 5:43-48)

Begreppet kärlek har flera dimensioner och är rikt i symbolik. Traditionellt förknippas begreppet ihop med Guds kärlek till oss och därmed vår genkärlek till honom. I den västerländska kulturtraditionen har vi ett antal begrepp vilka sammankopplas på ett eller annat sätt med ordet kärlek. Dessa begrepp är STORGE, EROS, PHILIA och AGAPE.

Kärleks- och vänskapsbegrepp

Med begreppet *storge* förstås tyckande, man tycker om något såsom ett djur t.ex. en hund eller man tycker om en annan människa inom en förening eller fritidsklubb. Begreppet *eros* omfattar en känsla av passion till något estetiskt, efterlängtat eller vackert. Ordet *eros* sammankopplas också till sexuell passion och fysisk sexualitet. *Philia* omfattar vänskap mellan individer vilka delar liknande intressen och värderingar. Slutligen begreppet *agape* omfattar begreppet *caritas* eller oegennyttig kärlek till en annan på samma sätt som Gud genom sin sons Jesus Kristus död visade kärlek till oss människor och befriade oss från arvssynden.

Kreeft (2020) diskuterar i omfattande grad begreppet *agape*. Han hänvisar till Thomas av Aquinos definition av kristen kärlek enligt vilken *agape* definieras som viljan att göra gott åt en annan person. *Agape* är alltid aktivt och konkret. Man gör någonting frivilligt utan tvång. Man gör ett "kärleksarbete". *Agape* är inte en känsla utan går mycket längre. Här hänvisar Kreeft till den ryska författaren Dostoyevski som beskriver *agape*-kärlek som något "hårt och förfärligt", men värdefullt som en diamant. Känslor eller *philia* är som drömmar lätta att utföra, oftast passiva och spontana. De har ingen djup eller större mening.

Agape

Agape är alltid något konkret. Jesus sa aldrig att vi skulle "rädda eller älska hela humaniteten". Kärleken begränsas till ens nästa och granne eller till ens omedelbara närhet dvs dem som man har något att göra med: ens vänner, arbetskamrater, de som man möter dagligen på gatan. Man borde kunna namnge dem. *Agape* är alltid mer än bara visad vänlighet eller hövlighet. Då man lever i Guds kärlek ger man alltid något av sig själv

till sin nästan. Man utsätter sig för något och tar en risk. Man inser att man egentligen inte ägar någonting. Allting är en gåva från Gud såsom ens hälsa, status i livet, förvärvad egendom – allting. Man är egentligen ingenting, utan allt är slutligen från Gud. Denna förståelse fanns och finns hos helgonen och de som söker närhet med Gud.

Mystikern skriver i *The Cloud of Unknowing* (min översättning):

"Alla är hans vänner och ingen hans fiende. Alle de som plågar honom och gör honom olycklig på jorden är hans speciella vänner. Han har viljan att göra dem lika mycket eller mera gott än åt dem som är hans närmaste vänner."

Begreppet kärlek (*charity*) behandlas ytligt in den kanoniska lagen (#839:1 och 1254:2). Den kristna kärleken ingår i en förteckning över medel som helgar. Övriga medel som den kanoniska lagen nämner är bönen och goda gärningar. Den kristna kärleken borde omfatta de fattiga (*the needy*).

Katekesen

Den katolska kyrkans katekes behandlar den kristna kärleken (*agape*) på ett omfattande sätt. Katekesen definierar den kristna kärleken som att ha viljan att göra gott för en annan. Man vill att det går bra för andra och man gör allt för att göra detta möjligt. Katekesen hävdar att endast de goda kan älskas dvs man kan inte älska det onda. Passioner eller *eros* kan antingen vara gott eller ont beroende om det hör till det goda eller onda. (#1766). Katekesen hävdar att kärleken mellan man och kvinna är en bild av Guds kärlek till oss. Dess främsta uppgift är att göra Guds vilja. Guds kärlek till oss innebär att äktenskapet inte kan brytas och att parterna skall vara trogna gentemot varandra och vara öppna för att få barn. De skall vara exempel på kristna värderingar (#1643).

Kärlek (*charity*) innebär att vi älskar Gud över allt annat och våra grannar/medmänniskor som oss själva för att Gud först älskat oss. (#1822) Detta kallas även för den Gyllene Regeln. "Kärleken är .. lagen i dess fullhet." (Rom. 13:8-10, KKK #1824)

Paulus skriver om kärleken i sitt brev till Korintierna (13:1-13):

"Om jag talade både människors och änglars tungomål, men icke hade kärlek, så vore jag allenast en ljudande malm eller en klingande cymbal. Om jag hade profetians gåva och visste alla hemligheter och ägde all kunskap, och om jag hade all tro, så att jag kunde förflytta berg, men icke hade kärlek, så vore jag om intet. Och om jag gåve bort allt vad jag ägde till bröd åt de fattiga, ja, om jag offrade min kropp till att brännas upp, men icke hade kärlek, så vore detta mig till intet gang.

Kärleken är tålig och mild. Kärleken avundas icke, kärleken förhäver sig icke, den uppblåses icke. Den skickar sig icke ohöviskt, den söker inte sitt, den förtörnas icke, den hyser icke agg för en oförrätts skull. Den gläder sig icke över orättfärdigheten, men har sin glädje i sanningen. Den fördrager allting, den tror allting, den hoppas allting, den uthärdar allting. Kärleken förgår aldrig….Så bliva de bestående, dessa tre; tron, hoppet kärleken, dessa tre; men störst bland dem är kärleken."

Kyrkan behandlar i katekesen förhållandet mellan Guds kärlek och synd. För att inse sin synd måste individen förstå att något verkligen är en synd. Utan denna förståelse kan individen inte få förlåtelse för sin synd. När man förstått att något är en synd får man två gåvor av Gud. Dels syndens förlåtelse i bikten och säkerheten om sin egen frälsning (#1829). En allvarlig synd (dödssynd) förstör kärleksgåvan och bryter individens förhållande till Gud som är kärlek. En allvarlig synd kan endast förlåtas genom en ärligt bikt som möjliggör ett nytt förhållande till Gud grundat på kärlek. En allvarlig synd bör omfatta följande element; (1) man bryter mot ett eller flera av de tio budorden på ett allvarligt sätt, (2) man syndar fullt medveten om att det är en allvarlig synd och (3) synden görs av fri vilja. (#1854-1973) Den allvarligaste synden är sådan som man gör för att skada någon, man väljer att göra det onda (#1860).

Konsekvenserna av en allvarlig synd är att man begår synden mot kärleksbudet. Man förlorar Guds nåd och hans förlåtelse. Man blir exkluderad från Guds rike. Det finns inget återvändo (#1861). En allvarlig synd är då man hedar mot den Heliga Anden. Den kan inte förlåtas och man blir skyldig till evig synd (*eternal sin*). En sådan synd innebär att man avvisar eller förkastar Guds nåd och man förlorar sin moraliska levnadsbas. (#1864) Man kan alltså frivilligt välja att bli utanför Guds nåd.

Andra Vatikankonciliet

Det Andra Vatikankonciliet behandlade den kristna kärleken i förhållande till begreppet *agape*. Konciliet ansåg att man har ett ansvar för de fattiga i hela världen. Lekmännen borde i mån av möjlighet stöda och hjälpa all social och annan hjälpverksamhet. Hjälpen borde vara allmän och gälla alla hjälporganisationer oberoende av religiös backgrund. Konciliet behandlade också Kristi bud om att älska sina fiender. Detta innebär att katoliker måste förlåta sina fiender i bl.a. krigszoner och andra svåra kulturella och samhälleliga situationer. Den kristna solidariteten måste ständigt öka och omfatta allt fler fiender och andra som gjort en illa. (Vatican II, Chapter II)

Den kristna kärleken är till sin natur mycket allvarlig för den gäller Gud direkt – Gud är kärlek. Om vi vill leva i hans kärlek måste vi ständigt vara medvetna om vad vi gör eller låter bli att göra. Vi kan inte vara passiva för Guds kärlek är aktiv och omfattar handling. Man måste vara inblandad i världen. Såsom påven Franciscus konstaterar gällande världens tillstånd är det nu tiden för aktivt deltagande i att lösa dess problem. För den som inte har förmågan eller kanske inte heller viljan att blanda sig i att lösa problemen finns det ingen annan lösning, enligt honom, än att be rosenkransen.

Det är nu tid för varje troende kristen och i synnerhet för varje katolik att i mån av sina möjligheter befatta sig med, att inom sin egen gemenskap, försöka lösa bl.a miljöproblem, problemen med överkonsumtion som tär på jordens begränsade resurser. Men den aktiva verksamheten är mera omfattande. Vi måste befatta oss med dagens sociala problem, fattigdomen, utnyttjandet av de svaga i samhället, barnarbetskraft, slaveri och andra sociala orättvisor. Det räcker inte längre att endast passivt iaktta vad som händer i vår omgivning. Vi måste följa påven Franciscus kallelse till att aktivt i mån av möjlighet bekämpa vår tids orättvisor.

Jan-Peter Paul

Källor

Blackburn (J. 2019): How does the Church define Love?, Wikipedia
Catechism of the Catholic Church (1994) Geoffrey Chapman, London
The Cloud of Unknowing (2001) Penguin Group, London
The Code of the Canon Law (1984), Harper Collins Publishers, London
Kreeft R. (2010) What is Love?, Envoy Magazine, The Envoy Institute of Belmont Abbey Collage, Summer 2010, UK (see Catholic Culture Org.)
Vatican Council II, Vol.1, (1975) Costello Publishing Company, New York

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 12.6.–9.8.

[KATSO OHJEET SIVULTA 8-9]

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

• Vakio-ohjelma kesällä: La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu, ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Rippiaika la 17.00-17.45, ma, ke, pe 17.30 ja ennen sunnuntain messuja sekä sopimuksen mukaan.
• *Programme during summer: Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass, 18.00 Evening Mass. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass, Tues. and Thurs. 7.30 Mass, Wed. 17.30 Rosary, Fri. 17.30 Adoration. Confessions: Sat. 17.00-17.45, Mon., Wed., Fri. 17.30, before Masses on Sunday, as well as by appointment.*

• Huom! Ohjelmaan voi tulla muutoksia.

• Messuja voi seurata osoitteessa: henrik.katolinen.fi

13.6. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
14.6. su Corpus Christi: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.30 messu suomeksi, 16.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu
20.6. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
21.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.30 messu suomeksi, 16.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu
27.6. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
28.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.30 messu suomeksi, 16.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu
4.7. la 18.00 aattomessu
5.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.30 messu suomeksi, 16.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu
11.7. la 18.00 aattomessu
12.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.30 messu suomeksi, 16.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu
18.7. la 18.00 aattomessu
19.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.30 messu suomeksi, 16.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu
25.7. la 18.00 aattomessu
26.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.30 messu suomeksi, 16.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu
1.8. la 18.00 aattomessu
2.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.30 messu suomeksi, 16.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu
8.8. la 18.00 aattomessu
9.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.30 messu suomeksi, 16.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*
Yhteys, *Contact*: Markus Mäkelä 044-5021206.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

• Laudes maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 7.30. Adoraatio arkisin klo 17.15-17.50.

• Sakramenttien vastaanottamiseksi ota yhteyttä seurakunnan kansliaan.

• Huom! Messuun tulee varata paikka etukäteen verkossa. Seurakunnan internetsivulla www.pyhamaria.fi on linkki ”Ilmoittautuminen messuun”, jossa valitaan messun ajankohta ja paikkojen määrä. Pyydettäessä tulee kirkossa näyttää tosite varauksesta.

• Messuja voi seurata osoitteessa: http://www.pyhamaria.fi/?page_id=597925

14.6. su Corpus Christi: 10.00 messu suomeksi, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
19.6. pe Jeesuksen pyhä sydän: 8.00 messu suomeksi, 17.45 adoraatio, 18.00 messu suomeksi
20.6. la 9.30 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
21.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
28.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
5.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
12.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
19.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
26.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
2.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
9.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 13.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

• Arkipäivien vakio-ohjelma kesällä: Ma 7.30 messu, ti 18.00 messu, ke 7.30 messu, to 17.30 adoraatio ja 18.00 messu, pe 7.30 messu, la 7.30 messu.

• *Programme during summer (Monday through Saturday): Mon. 7.30 Mass, Tues. 18.00 Mass, Wed. 7.30 Mass, Thurs. 17.30 Adoration and 18.00 Mass, Fri. 7.30 Mass, Sat. 7.30 Mass.*

• Huom! Ohjelmaan voi tulla poikkeuksia. Päivitetyt tiedot löytyvät aina seurakunnan kalenterista osoitteesta www.catholicturku.fi.

• Messuja voi seurata osoitteessa: www.youtube.com/channel/UC5xTVriKKfOO6ZjhtfwNN3g

14.6. su Corpus Christi: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 14.30 messu lapsiperheille, 16.00 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
19.6. pe Jeesuksen pyhä sydän: 7.30 juhlamessu
21.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 14.30 messu lapsiperheille, 16.00 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
24.6. ke pyhän Johannes Kastajan syntymä: 18.00 juhlamessu (Huom.! ei messua aamulla)
28.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 14.30 messu lapsiperheille, 16.00 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
29.6. ma pyhät apostolit Pietari ja Paavali: 18.00 juhlamessu (Huom.! ei messua aamulla)
5.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 14.30 messu lapsiperheille, 16.00 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
12.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 14.30 messu lapsiperheille, 16.00 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
19.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 14.30 messu lapsiperheille, 16.00 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
23.7. to pyhä Birgitta (seurakuntamme nimikkojuhla): 17.30 adoraatio, 18.00 juhlamessu
26.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 14.30 messu lapsiperheille, 16.00 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
2.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi tai latinaksi (kieli ilmoitetaan myöhemmin), 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 14.30 messu lapsiperheille, 16.00 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
9.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi tai latinaksi (kieli ilmoitetaan myöhemmin), 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 14.30 messu lapsiperheille, 16.00 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

• Suoratoistolähetyksistä ilmoitetaan seurakunnan kotisivulla: olavi.katolinen.fi

14.6. su Corpus Christi: 9.00 messu, 10.30 päämessu
19.6. pe Jeesuksen pyhä sydän: 18.00 messu
21.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 9.00 messu, 10.30 päämessu
24.6. ke pyhän Johannes Kastajan syntymä: 10.00 messu
27.6. la 11.00 messu ja juhla Ursuliinisisarten kunniaksi
28.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 9.00 messu, 10.30 päämessu
29.6. ma pyhät apostolit Pietari ja Paavali: 18.00 messu
5.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 9.00 messu, 10.30 päämessu
12.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 9.00 messu, 10.30 päämessu
19.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 9.00 messu, 10.30 päämessu
26.6. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 9.00 messu, 10.30 päämessu
29.7. ma pyhä Olavi: 18.00 messu
2.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 9.00 messu, 10.30 päämessu
6.8. to Herran kirkastuminen: 18.00 messu
9.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 9.00 messu, 10.30 päämessu

• Kirkko on edelleen avoinna päivittäin rukousta varten.

• Ehtoollisen voi saada sekä (yksityisten) messujen yhteydessä että messun ulkopuolella.

• Ripittäytyminen on yhä mahdollista ja kannustettavaa.

• Sairaiden voitelu annetaan sairaille. On tärkeää muistaa, että jos joudut sairaalaan, sairaala ei ilmoita asiasta seurakunnalle, vaan on -joko itse tai jonkun muun välityksellä- otettava yhteyttä pappiin. On mahdollista, että sairaalat rajoittavat pappienkin vierailuja, mutta teemme parhaamme voidaksemme tulla.

• Kaikkien kokoontumisten ja sakramenttien jakaamisen yhteydessä on kulkutautien aikana tartuntariski. Tämä on kuitenkin aina laskelmoitu riski ja yhdessä voimme pienentää sitä pitämällä riittävää etäisyyttä ja huolehtimalla hyvästä käsihygieniasta. Jos olet sairas tai sinulla on oireita, pysy karanteenissa. Jos olet yli 70-vuotias, pysy kotona. Voit ottaa yhteyttä seurakuntaan: on parempi, että tulemme luoksesi, kuin että vaarannat muut tai itsesi.

TAMPERE

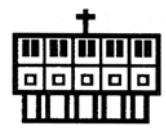

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

• Huom! Messuun tulee ilmoittautua seurakunnan kotisivulla olevalla ilmoittautumislomakkeella, soittamalla pappilaan tai pappien numeroihin tai lähettämällä tekstiviesti tai sähköposti. Messun paikkamäärä 1.6. lähtien on n. 55.

• Messuja voi seurata osoitteessa: https://tampere.livestreams.fi tai https://risti.katolinen.fi/live-stream.html

14.6. su Corpus Christi: 10.30 messu suomeksi, 13.00 messu vietnamiksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
19.6. pe Jeesuksen pyhä sydän: 18.00 juhlamessu
21.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
24.6. ke pyhän Johannes Kastajan syntymä: 18.00 juhlamessu
28.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
29.6. ma pyhät apostolit Pietari ja Paavali: 18.00 juhlamessu
5.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
12.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
19.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 13.00 messu vietnamiksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
26.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
2.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
9.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

Yhdistykset • Societies • Muut • Others

KATEKEESI 29.8. la 9.50

DIASPORA
Hämeenlinna (ort. kirkko, Erottajakatu 2): 2.8. su 15.00
Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): 9.8. su 16.00
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): 21.6., 12.7., 26.7., 9.8., 23.8. su 12.00
Seinäjoki (seurakuntasali, Lakeuden Risti, Ala-Kuljunkatu 1): 22.8. la 18.00
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): 21.6., 12.7., 26.7. su 16.00, 8.8. la 12.00 ja 16.00, 23.8. su 16.00

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-5444 110. Sähköposti ursula@katolinen.fi. Kotisivu ursula.katolinen.fi.

• Messuihin pääsee toistaiseksi 50 ensimmäistä. Jos haluaa varmistaa paikan, se tulee varata soittamalla tai lähettämällä viesti seurakunnan puhelinnumeroon (ei papin henkilökohtaiseen numeroon).

• Mahdollisista muutoksista tiedotetaan seurakunnan sivuilla.

• Arkimessut vietetään vakio-ohjelman mukaisesti.

• Su 11.00 (1., 2., 4. ja 5. su) tai 18.00 (3. su) päämessu. Ti, ke, to ja pe 18.00 iltamessu. Pe 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.

• *Sun. 11.00 Mass in Finnish (1st, 2nd, 4th and 5th Sun.) or 18.00 (3rd Sun.). Tues., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Fri. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities.*

13.6. la 16.00 aattomessu
14.6. su Corpus Christi: 11.00 messu
18.6. to 18.00 messu Pyhtäällä keskiaikaisessa Pyhän Henrikin kirkossa
19.6. pe Jeesuksen pyhä sydän: 18.00 messu
21.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 11.00 messu
22.6.-11.7. pääsääntöisesti ei messuja (sunnuntaista 28.6., 5.7 ja 12.7. sekä maanantaista 29.6. ilmoitetaan myöhemmin seurakunnan sivuilla)
18.7. la 18.00 aattomessu
19.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 11.00 messu
25.7. la 18.00 aattomessu
26.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 11.00 messu
1.8. la 18.00 aattomessu
2.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 11.00 messu
8.8. la 18.00 aattomessu
9.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 11.00 messu

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh ja fax 08-347834. Sähköposti perhe@katolinen.fi. Kotisivu perhe.katolinen.fi

• Vakio-ohjelma kesällä: Ma, ti, ke, to, pe 17.00 messu. La 11.30 messu ja 20.30 sunnuntain messu. Su 11.15 messu suomeksi (katseltavissa internetissä). Ma, ti ja pe 16.30 ruusukko, to 16.00 adoraatio. Ti, ke ja la 18.00 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. La 10.00 ensikommuunion ja vahvistuksen sakramentin kurssi kirkossa. Rippitilaisuus soittamalla numeroon 044-020 0245.

• *Programme during summer: Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri 17.00 Mass. Sat 11.30 Mass, 20.30 Sunday Mass. Sun. 11.15 Mass in Finnish (live streaming). Mon., Tues., and Fri. 16.30 Rosary, Thurs. 16.00 Adoration. Tues., Wed., and Sat. 18.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Sat. 10.00 Sacramental Catechesis in the church. For Confessions, please call 044-020 0245.*

• Huom! Messuun ilmoittautuminen: WhatsApp: 0440200245
Kirkon istumapaikkamäärä on n. 65 henkilöä.

• Messuja voi seurata sunnuntaisin klo 11.15 osoitteessa https://www.youtube.com/channel/UCSHLtaSiN_ygF6zv7ui4dAA.

14.6. su Corpus Christi: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
19.6. pe Jeesuksen pyhä sydän: 17.00 messu, 18.00 ruusukko
21.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
23.6. ti pyhän Johannes Kastajan syntymä: 17.00 messu
28.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Raahessa
29.6. ma pyhät apostolit Pietari ja Paavali: 17.00 messu
5.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
12.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
19.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
26.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Kajaanissa
2.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
6.8. to Herran kirkastuminen: 17.00 messu
9.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä

DIASPORA
Kajaani (Kirkkokatu 17): 26.7. su 17.30
Kemi (Lehtokatu 31): 21.6., 19.7. su 17.00
Tornio (Lukiokatu 1): 5.7., 2.8. su 17.00
Raahe (Brahenkatu 12): 28.6. su 17.00
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 14.6., 12.7., 9.8. su 17.30

KUOPIO

Pyhän Joosefin seurakunta

Lönnrotinkatu 24, 70500 Kuopio. Puh. 044-3657142, 0449744608. Sähköposti joosef@katolinen.fi. Kotisivu joosef.katolinen.fi.

• Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, to, pe 18.00 messu. Pe 17.30 adoraatio (Ei adoraatiota juhlapyhinä.) La 19.00 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika su 10.30-10.50 ja sopimuksen mukaan.
• *Sun. 11.00 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Fri. 17.30 Adoration (No Adoration on Feast Days.) Sat. 19.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sun. 10.30-10.50 and by appointment.*

• Messuja voi seurata osoitteessa: https://www.youtube.com/channel/UCggc92mF3pGxz2GWeqq6HiA/ ja https://www.facebook.com/joosef.srk/?ref=bookmarks

• Tarkempia tietoja saa ottamalla yhteyttä seurakuntaan.

12.6. pe Huom.! ei messua
14.6. su Corpus Christi: 11.00 päämessu, 17.30 rippi Joensuussa, 18.00 messu Joensuussa
15.6.-19.6. ma-pe Huom.! ei messua
21.6. su kirkkovuoden 12. sunnuntai: 11.00 pämessu, 17.30 rippi Joensuussa, 18.00 messu Joensuussa
22.6. ma Huom.! ei messua
24.6. ke 18.45 johdantokurssi
28.6. su kirkkovuoden 13. sunnuntai: 11.00 päämessu
5.7. su kirkkovuoden 14. sunnuntai: 11.00 päämessu
12.7. su kirkkovuoden 15. sunnuntai: 11.00 päämessu
19.7. su kirkkovuoden 16. sunnuntai: 11.00 päämessu
22.7. ke 18.45 johdantokurssi
26.7. su kirkkovuoden 17. sunnuntai: 11.00 päämessu
2.8. su kirkkovuoden 18. sunnuntai: 11.00 päämessu
9.8. su kirkkovuoden 19. sunnuntai: 11.00 päämessu

DIASPORA
Mikkeli, Savonlinna, Joensuu, Lieksa: lisätietoja seurakunnasta

Hiippakunnan kuuria

Piispantalo: Rehbinderintie 21, 00150 Helsinki, 09-6877460, hiippakunta@katolinen.fi. • **Taloustoimisto:** 050-4621522 (ma-pe 11-15), ekonomi@katolinen.fi. • **Opetusosasto**: Kuusitie 6, 00270 Helsinki, 050-5440871, opetus@katolinen.fi. • ***Katolinen tiedotuskeskus:*** Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki, 09-6129470, info@katolinen.fi • **Julkaisuosasto:** katri.tenhunen@katolinen.fi • **Viestintäosasto:** marko.tervaportti@katolinen.fi.

Keskukset

Suomen Caritas

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 0400 911874. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Toimisto on avoinna klo 9-17 maanantaista torstaihin ja perjantaisin klo 9-15.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3 b A, 00170 Helsinki. Puh. 09 612 06711, fax 09 61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi • **Kirjasto** on avoinna maanantaina, tiistaina, keskiviikkona ja perjantaina 13-18, sekä torstaina 9.30-18 • **Messut** maanantaisin (englanniksi) ja perjantaisin (suomeksi) klo 12.00; tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin klo 7.30 • **Holy Mass** at 12.00 on Mondays (in English) and Fridays (in Finnish); at 7.30 a.m. on Tuesdays, Wednesdays and Thursdays (in English). • www.studium.fi.

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

Kaikille avoimet ja ilmaiset luennot pidetään Studium Catholicumin tiloissa (Ritarikatu 3A, 3. krs) torstai-iltaisin klo 19.00. Ovet avautuvat klo 18.30, ja luentojen jälkeen on pieni kahvitarjoilu. Sydämellisesti tervetuloa! • Föreläsningarna hålls på Studium Catholicum (Riddaregaran 3A, 3. vån.), på torsdagskvällar kl 19. Dörrarna öppnas kl 18:30. De kostnadsfria föreläsningarna är öppna för alla intresserade och efteråt bjuds det på kaffe. Varmt välkomna!

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisääntökunnan maallikkojen ryhmä Turussa. Kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit. Birgittalaisoblaatit kokoontuvat noin kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa moderaattorin, isä Toan Tri Nguyenin ja ylisisaren äiti M. Bernabé O.Sss:n johdolla. Yhteyshenkilö: Raija Markkula, e-mail: raija.markkula7@gmail.com, puhelin: 040 578 3024

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin and English in St. Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00: - - • Afterwards, a nice get-together. Many other activities as well. More information: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot – OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • 2020 – 72. toimintavuosi • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin, kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa. • Syksyn 2020 ohjelma seuraavassa lehdessä • Kokouksen jälkeen mahdollisuus iltamessuun klo 18 • Vastuuhenkilö: Marko Pitkäniemi OFS, puh. 046 6175314, sp: marko.pitkaniemi@katolinen.fi • Kotisivut: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja Marko Tervaportti, mtervaportti@gmail.com. Moderaattori Anders Hamberg. • Messuista ilmoitetaan yhdistyksen Facebook-sivulla, jota kaikki pääsevät lukemaan: fb.me/gregoriusyhdistys.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot – SCJ

Moderaattori Peter Gebara SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdyshenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdyshenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdyshenkilö Hilkka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilkka.bernard@hotmail.com

Karmeliittamaallikot – OCDS

Ordo Carmelitarum Discalceatorum Saecularis • Vastuuhenkilö Heidi Tuorila-Kahanpää OCDS, gsm 050-3410248, email kahanpaa@ulc.jyu.fi. Postitusosoite Sepeteuksent. 19 B 00760 Helsinki. • www.sites.google.com/site/karmeliittamaallikot.

Maallikkodominikaanit – OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö: Pertti Ylinen OP, perttiy60@gmail.com, puh. 050 3042419. Kotisivu: maallikkodominikaanit.blogspot.fi.

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

URKUMUSIIKIN
JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa **torstaina** klo **18.00**.

2.7.2020 MARKO PITKÄNIEMI
(Helsinki)

6.8.2020 HENRI HERSTA
(Helsinki)

Tervetuloa!

Mietiskely

Jeesuksen Pyhän Sydämen mietiskely

SILLOIN OLI valmistuspäivä, ja alkava sapatti oli erityisen suuri juhla. Jotta ruumiit eivät jäisi sapatiksi ristille, juutalaiset pyysivät Pilatukselta, että ristiinnaulituilta lyötäisiin sääriluut poikki ja heidät otettaisiin alas. Niinpä sotilaat katkaisivat sääriluut niiltä miehiltä, jotka oli ristiinnaulittu Jeesuksen kanssa, ensin toiselta ja sitten toiselta. Jeesuksen luo tultuaan he huomasivat hänen jo kuolleen eivätkä siksi katkaisseet hänen sääriluitaan. Yksi sotilaista kuitenkin työnsi keihään hänen kylkeensä, ja haavasta vuoti heti verta ja vettä. Se, joka tämän näki, on todistanut siitä, jotta tekin uskoisitte. Hänen todistuksensa on luotettava, ja hän tietää puhuvansa totta. Näin tapahtui, jotta toteutuisi kirjoituksen sana: "*Häneltä ei saa rikkoa ainoatakaan luuta. Toisessa kirjoituksessa taas sanotaan: "He katsovat häneen, jonka ovat lävistäneet.*" (Joh. 19,31 – 37)

Kesäkuussa kirkomme tradition mukan mietiskellimme Jumalan salaisuutta, sellaisen Jumalan, jolla on sydän.

Ja sellaisen Jumalan salaisuutta, joka itse on Sydän. Haluamme myös puhua hänen kanssaan sydämestä sydämeen. Haluamme mietiskellä, miksi Jumalalla on lävistetty sydän, ja mitä tapahtui, kun Jumalan sydän puhkaistiin. Kuulimme Johanneksen evankeliumista kuvauksen, mitä tapahtuu, kun ihminen lävistää Jumalan sydämen. Toiseksi me kuulimme myös, mitä Jumalassa tapahtuu, kun ihminen lävistää oman sydämensä. Pelottavaa on se, että ihminen voi lävistää Jumalan sydämen.

Johannes kertoo meille, mitä hän näki. Se ei suinkaan ole runo, jonka hän on kirjoittanut meille. Hän antaa todistuksen siitä, mitä hän näki. Profeetta Sakariaan sana auttoi Johannesta ymmärtämään Golgatan tapahtuman. (Jos haluatte, voitte lukea Sakariaan kirjasta luvut 12 ja 13) ”He katsovat häneen, jonka ovat lävistäneet” on otettu Sakariaan kirjasta 12,10. Koko lause kuuluu näin: ”Mutta Daavidin sukuun ja Jerusalemin asukkaisiin minä vuodatan armon ja rukouksen nöyrän hengen. Ja he kohottavat katseensa minuun, kohottavat katseensa häneen, jonka ovat lävistäneet”. Sakariaan 13. luvun alusta luemme: ”Sinä päivänä Daavidin suvulle ja Jerusalemin asukkaille puhkeaa lähde, joka puhdistaa synnistä ja saastaisuudesta”. (Sak. 13,1) Ristin juurella seisova Johannes huomasi, että profeettojen sanat täyttyivät. Hän näki, että Jumala on lävistetty ja hän näkee pulppuavan lähteen. Hän sanookin sitten selvästi: ”…se, joka tämän näki, on todistanut siitä, jotta tekin uskoisitte. Hänen todistuksensa on luotettava, ja hän tietää puhuvansa totta.” Johannes näki sen, miten Jumalan sydäntä lyötiin ja miten siitä vuoti vettä aivan kuten kuin profeetta oli ennustanut. Tämä on se lähde, joka puhdistaa synnistä. Tämä vesi on se armon henki, joka on annettu kaikille.

Meillä on siis vastaus, mitä tapahtuu Jumalassa, kun ihminen lävistää hänen sydämensä. Kun ihminen puhkaisee Jumalan sydämen, tästä Jumalan sydämestä vuotaa vettä, joka puhdistaa ihmisen synnit, puhkaisijan synnit. Kun ihminen on Jumalaa vastaan, Jumalan reaktio on armo, joka haluaa heti puhdistaa ihmisen synnin. Jumala vuodattaa henkensä jopa tappajalleen. Tämä kuulostaa paradoksilta: ollessamme pimeyden valtaamia kuten Golgatalla, jossa oli pimeää, tämä tieto armon lähteestä auttaa meitä kestämään. Siksi pyhä Paavali sanoo: ”Missä synti on tullut suureksi, siellä on armo tullut ylenpalttiseksi.” (Room. 5,20)

Johannes näki Golgatalla, kuinka Jeesus, hänen opettajansa, joka oli sanonut olevansa Kristus ja Jumalan Poika, kuoli. Lain mukaan sotilaan piti tarkistaa, onko henkilö oikeasti kuollut, ja työnsi siksi keihään Jeesuksen kylkeen.

Sillä hetkellä Johanneksesta näytti siltä, kuin kaikki oli ollut turhaa. Hän oli kolme vuotta elänyt Jeesuksen rinnalla. Voimme olettaa ettei hän ainakaan tällaista loppua ollut odottanut. Ihmisen näkökulmasta kaikki tuntui häviöltä eikä asiassa näyttänyt olevan mitään järkeä. Kuitenkin satoja vuosia ennen näitä tapahtumia Jumala oli jo profeettojen kautta ennustanut näin tapahtuvan. Jumala ilmaisi etukäteen, miten tämän vaikean ajan läpi on kuljettava. Kun nämä lävistystapahtumat kuvaavat miten ihminen kokonaan kieltää Jumalan eli ihminen lävistää Jumalan sydämen, niin silloin Jumala itse ajattelee vain, millä tavoin hän voisi vuodattaa henkensä henkilölle, joka surmaa hänet. Jumala ei voi toimia, jos ihminen katkaisee suhteensa häneen. Jumalalla on vain yksi ainoa reaktio, Hän kysyy: ’Miten voin korjata heti sen, mitä ihminen juuri nyt tuhoaa?’ Kun ihminen hylkää Jumalan, Jumalasta heti vuotaa armo, heti vuotaa Henki.

Tuona vaikeana aikana ristiinnaulitsemisen jälkeen apostoli Johannes muisti ne profeettojen sanat, jotka panivat Jumalan rakkauden koetteelle. Jumalan rakkaus on rajaton, käsittämätön ja ennalta arvaamaton. Jumalan ensimmäinen reaktio ihmisen syntiin, on hänen huolensa: ”Kuinka voin syntiselle ihmiselle taas avata Hengen lahjan?” Jumalan rakkaus on päättäväinen. Jumalan rakkaus kasvaa sitä enemmän, mitä enemmän se hylätään. Tämä kuulostaa kaupankäynniltä ja hulludelta, mutta tämä on evankeliumin hulluutta.

Jeesus oli alusta asti rakkaudessaan hullu. Hän syntyi tallissa. Talli kuvaa ihmisten syntiä. Jumala syntyi tallissa, koska tiesi, että siellä hän voi kohdata meidät. Meillä on aina kiusaus palata omiin synteihimme tai heikkouksiimme. Jumala on jo siellä. Ristillä riippuvan Jeesuksen sydämessä on aukko, käsittämättömän rakkauden lähde. Jumala ei halua, että sinä lähdet pois hänen luotaan. Sinä et saa Jumalaa lannistumaan. Hänen rakkautensa on päättäväinen. Tämä on kaunis todistus.

Lukemassamme evankeliumitekstissä me näemme Jeesuksen sydämen ja myös Johanneksen sydämen; molemmat ovat meille tärkeitä. Johanneksen sydämessä on sana eli Johanneksessa on Raamattu. Hän näkee ja ymmärtää asiat Jumalan sanan kautta. Sana toimii hänessä. Voimme kuvitella, että Johannes luki, mietiskeli ja rukoili Jumalan sanan avulla.

Voimme sanoa myös, että ennen Golgatan tapahtumia Johannes ei täysin ymmärtänyt lukemiaan lauseita. Mistä hän olisi voinut tietää, että sanat ”he kohottavat katseensa minuun, he kohottavat katseensa häneen, jonka ovat lävistäneet” tarkoittivat juuri Golgatan tapahtumia. Hän saattoi vain lukea, mietiskellä ja kysellä. Ehkä tämä lause oli hänen mielessään kauan aikaa, mutta kysymyksenä: ”mitähän tämä tarkoittaa?” Nyt Golgatalla tämä kysymys muuttuu vastaukseksi. Vain ihminen, jolla on Jumalan sana sydämessään, löytää vastauksia. Ei riitä, että luemme Raamattua, meidän pitäisi sallia Jumalan sanan asua meissä eikä se saisi lähteä pois sydämestämme silloinkaan, kun emme ymmärrä näiden sanojen merkitystä. Kun Jumalan sana on meissä, meillä on kysymyksiä, mutta me osaamme myös odottaa ja me toivomme, että jonain päivänä ymmärrämme sen. Rukous auttaa Jumalan sanan pysyvän meissä elävänä. Jokaisella meistä on raamatunkohtia, joista tykkäämme ja jotka muistamme hyvin, mutta jos joku kysyisi, miksi ne ovat meille tärkeitä ja mitä ne oikeastaan tarkoittavat, emme aina osaa vastata. Nyt tiedämme, mitä tapahtuu Jumalan sydämessä ja millainen sydän on ihmisellä, joka kuuluu Jumalalle, joka uskoo Jumalaan. Nyt tiedämme, mitä tapahtuu, kun nämä kaksi sydäntä kohtaavat. Ehkä olemme yhtä huonossa tilanteessa kuin Johannes oli Golgatalla? Kuitenkin meidän sydämemme kohtaa Jumalan sydämen ja tiedämme, että saamme voimaa ja ymmärrystä. Siksi juuri vaikeuksissa voimme kokea, kuinka suuri Jumalan rakkaus on. Voimme ymmärtää, että tässä sydänten tapaamisessa on jotain käsittämätöntä, jotain salattua.

Paavi Benedictus XVI mietiskeltyään tätä evankeliumikohtaa kirjoittaa, että ristillä Jeesus on avoin syli, koska hän tahtoo sulkea sinut syliinsä, halata sinua. Halua sinäkin halata häntä. Kun paavi puhui liturgiasta, hän kirjoitti: ”Ristiinnaulitusta lähtevä suuri syleilyn ele ei vielä saavuttanut päämääräänsä, vaan on pyhiinvaelluksen liturgiaa kohti maailman muuttumista, joka tapahtuu sitten kun Jumala on kaikkea kaikessa. (*Liturgian henki* s. 50) Tämä teksti on tärkeä, koska siinä sanotaan, että ensiksi ristinuhri on lahja maailmalle ja toiseksi se on rakkautta, joka kaipaa vastarakkautta. Jumala syleilee ja haluaa että hänet suljetaan syleilyyn. Tätä me kutsumme adoraatioksi.

Jeesuksen sydän, rikas kaikille, jotka sinua avuksensa huutavat, armahda meitä.

isä Stanisław Zawiłowicz SCJ